

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, LIEPA — JULY 24, 1980

Nr. 172

LKB KRONIKA NR. 41

TARYBINĖJE MOKYKLOJE

(Tęsinys)

Keturiems mokiniams: Linutei Banytei, Sigitui Bitkauskui, Jūratei Kaukmanaitėi ir Virginijai Stankauskaitėi buvo įrašyti griežti papeikimai, sumažintas elgesio pažymys ir jų pavardės iškabintos mokyklos sienlaikraštyje.

Sąryšyje su šiuo įvykiu mes pareiškiamo:

1. Mokykla neturi teisės vesti tikinčių mokinius piešti ateistinius piešinius, dalyvauti ateistiniuose renginiuose ir klausytis ateistinių paskaitų.

2. Mokytojai neturi teisės tardyti mokinius apie jų tikėjimą, nes tai aiškiai nusikaltimas ne tik prieš tarybinius įstatymus, bet ir prieš žmoniskumą.

3. Mokytojai, neįrodę mokinių kaltės, neturėjo teisės mokinius bausti ir todėl reikia panaikinti bausmę.

4. Kovoti prieš tikėjimą kariakūrų pagalba galbūt ir tikty kokiems nors chuliganams, tik ne aukštąjį mokslo baigusiems pedagogams.

5. Mokykla turėtų daugiau rūpintis ne vaikų tikėjimu, o chuliganais, nes šio „broko“ mokykla išleidžia labai daug.

1979 m. gruodžio mėn.

Pasirašė 82 asmenys

Užugustis (Prienų raj.). 1979 m. gruodžio 1 d. Užugustis vid. mokykloje buvo surengta ateistinė programa. Mokytojos Mendelkaitė ir Barauskaitė vertė tikinčius vaikus deklamuoti bedieviš-

kus eilėraščius, tyčiotis iš tikėjimo, išjuokti Dievą, šventuosius, kunigus ir pamaldžius žmones. Didesnė vyresniųjų klasių mokiniai nesutiko vaidinti bedieviškos vaidinimo, o žemesniųjų klasių kai kuriuos tikinčius mokinius pasisėkė priversti dalyvauti ateistinėje programoje. Vaikai ir jų tėvai labai skaudžiai pergyveno šitokią jų tikėjimo išjuokimą.

Tų pačių metų gruodžio 8 d. Užugustis mokykloje buvo mokytojų posėdis, kuriame buvo svarstomas mokinių ateistinis auklėjimas. Komunistė mokytoja daitienė su pasipiktinimu kalbėjo, kad mokiniai laidotuvių metu išdrįsę mokytojų akivaizdoje bažnyčioje atsiklaupyti. Ji reikalavo sumažinti elgesio pažymį VI kl. mokiniams: Ritai Venckaitėi, Alidutei Karvelytei, Daliai Bagdaničiūtei už tai, kad jos eina į bažnyčią ir giedančios chore. Mėnėtos mokiniams elgesys buvo sumažintas iki patenkinamo pažymio, nors mergaitės labai gerai besimokančios ir yra gero elgesio, kai tuo tarpu kartais nesumažinamas elgesio pažymys tokiems mokiniams, kurie rūko arba net ateina girti į pamokas.

Gruodžio mėn. įvykusiame tėvų susirinkime daugelis motinų protestavo prieš bedievišką mokinių auklėjimą, gadinantį mokinius. „Mes nemorime, kad mūsų vaikai būtų chuliganai ir girtuokliai“, — kalbėjo motinos mokyklos direktorei Krutelienei.

(Bus daugiau)

Texas valstijoje jau keturias savaites tęsiasi karščiai ir sausra. Vietinis ūkininkas rodo korespondentams suskilinėjusį galvijų rezervuaro dugną. Sausra padarė ūkininkams nesunkiaiuojamą nuostolių. Manoma, kad dabartinis galvijų išpardavimas vėliau atsilieps aukštesnėmis mėšos kainomis.

OLIMPINĖS ŽAIDYNĖS

Moskvos žmonės džiaugiasi retomis prekėmis

Moskva. — Moskvoje olimpinį žaidynių progą pilna įvairių prekių, šaukiančių apie sportą, taiką, pažangą, tačiau užsienio korespondentai pasigenda „taikos“. Šie žaidimai, nežūrint sovietų propagandos tvirtinimų, yra daugiausia „politiški“ iš visų buvusių olimpiadų turėjo būti sovietų sistemai pažymėjimas, kad šalis verta pagarbos, nes jos užsienio ir vidaus politika yra teisinga, korektiška. Taip planavo Kremlius, bet dėl Afganistano užpuolimo išėjo kitaip.

Nemaloniasia darba turi Maskvos olimpinio komiteto vicepirmininkas Vladimiras Popovas, kuris kasdien 1 val. susitinka su užsienio spaudos atstovais ir turi atsakinėti ir nemalonių klausimų apie korespondentų trukdymus, apie cenzūrą, filmų konfiskavimus, tikrinimus. Sakoma, kad keli talų žurnalistai pakeliui iš viešbučio į stadioną buvo stabdyti ir tikrinti septynių kartų. Telefonų ryšiai su Švedija, Olandija ir Prancūzija vėlinami, žinių persiuntimas ap sunkinamas. I šiuos klausimus Popovas atsakinėja, šluostydamas prakaito lašus.

Salia Popovo nemalonių pareigų, užsienio reporteriai „nepavydi“ ir Maskvos milicininkams, kurie negali džiaugtis sporto žaidynių stebėjimu, bet turi dirbti ilgas valandas prižiūradami užsieniečius. Oficialiai Popovas tvirtina, kad saugumas toks stiprus, kaip ir olimpinis.

prieš visą žmoniją.

Salia įžangos ir pabaigos dokumentais yra padalintas ir keturias dalis: žmogiskosios gyvybės vertė; eutanazija; krakščionis kančios ir skausmą malšinanti (svaiginančių) vaistų vartojimo akivaizdoje; atitinkamų gydymo priemonių vartojimas.

Kalbant apie atitinkamų gydymo priemonių vartojimą, dokumentas pažymi, kad mūsų laikais yra labai svarbu mirties valandą apginti žmogaus asmenybę ir krikščioniškąją gyvybės sampratą, kuri ne kartą yra paaukojama piktnaudžiaujant techninėmis priemonėmis.

Tikėjimo doktrinos kongregacija, baigdama dokumentą apie eutanaziją, primena krikščioniškąją mirties prasmę ir kviečia visus, kurie dirba ligoninių gydymo ir slaugymo srityje, su pasiaukojimu ir meile tarnauti sergantiems, kenčiantiems ir mirštančioms žmonėms.

rus bijant teroristų, kurie sugadino Muencheno olimpiados nuotakas prieš 8 metus. Tačiau užsieniečiams aišku, kad valdžia bijo išsišokimų, politinių demonstracijų, „provokacijų“.

Žaidimais džiaugiasi Maskvos gyventojai. Tikras rojus, pareiškė senyva moteriškė „New York Times“ korespondentui Craig Whitney. Kada tik reporteriai stumdėsi prie žaidynių stadiono, įvairių salių, jis vaikščiojo po Maskvos parduotuves, tyrindamas vietinių gyventojų nuotakas. Jis rašo, kad ištisas savaites i Maskvą važiuavo sunkvežimiai su seniai nematytais prekėmis. Drabužių parduotuvėje Petrovskos gatvės didelė eilė laukė švediškių batų, kuriuos darbininkai krovė iš sunkvežimių. Dešrų parduotuvėje Puškino gatvėje žmonės laukė mėšos gaminių, kaip „kubanskaja“ dešros, už kurią mokėjo po 2,84 dol. už svarą. Maisto gaminių parduotuvėje Kuzneckv Most lanze matėsi užrašas „apelsinų“, nors jų jau kiurais laisvėsimatė net diplomatu parduotuvėse.

Gorkio gatvėje žmonės susijaudinę pasakojo vienas kitam, kad po ilgos pertraukos parduotuvėje prieš Inturisto viešbutį pasirodė įvairių rusių sūriai: go-landsky, rusijski. Tuoj susidarė ilga eilė. Praeiviai klausinėja stovinčius: „Ka parduoda?“ Sužinoję, kad atvežta sūrio, ir jie stoji eilė. Nelaukiant atsirodo vengrų ančių, rumunų šikų pomidorų. Vienas rusas pasakė korespondentui: „Boikotas ar ne boikotas, šis olimpiadas yra tikras stebuklas. Dabar tai pagyven-sim“.

Pažymėtina, kad neįprastu prekių pilnos ypač tos parduotuvės, kurios yra netoli užsieniečiams skirtų viešbučių.

Nikaragva bus Palestinos draugė

Managva. — Nikaragvos vyriausybė, paminėjusi savo revoliucijos metines, oficialiai pripažino Palestinos Laisvinimo organizaciją. Bendroje Danieli Ortega ir Yasser Arafato spaudos konferencijoje pabrėžta, kad Izraelis yra ne tik palestiniečių, bet ir Nikaragvos priešas, nes Izraelis ginklais remdavo nuverstą Nikaragvos diktatorių Anastasio Somoza, kuris pralaimėjo civilinį karą 1979 m. liepos 19 d.

TRUMPAI IŠ VISUR

Po ilgesnės sauros Arkansas valstijoje iškrito lietus. Rytų apskrityse per 4 val. nukrito 6 coliai lietaus, kilo potvyniai. Dallas mieste, Texas apie 100 jaunų žmonių surengė indėnišką „lietaus šoki“, po kurio truputį palijo.

Antradienį po šešių savaičių pertraukos Mt. St. Helens ugnikalnis vėl išmetė pelenų ir garų debesį, kuris iškilo 45,000 pėdų. Pelenus vėjas nupūtė šiaurės rytų link. Sprogimas palydėtas kelių nedidelių žemės drebėjimų.

Vakarų Europos sąjungininkų žvalgybos paskelbė, jog sovietai pagaminę naują vidutinį nuotolį branduolinę raketą SS-38, kuri turi keturius užtaisus ir pasižymi taiklumu. Pentagono spaudos ryšininkas Thomas Ross pasakė, jog apie šią naują raketą jis neturįs jokių žinių.

Federaliniame McNeil salos kalėjime laikomi keturi kubiečiai bus deportuoti, nes jie yra užkietėję nusikaltėliai, kriminalistai. Kalėjime laikomi 338 kubiečiai, kurių bylos dar nebuvo svarstomos.

Karinės prievolės registravimo antrąją dieną Puerto Rico teroristai susprogdino bombas dviejose pašto įstaigose. Dvi bombos policijos buvo rastos ir išardytos.

Karibų jūros Dominika salos gyventojai išrinko prezidentu moterį, advokatę Mary Eugenia Charles.

Indijos 11 provincijų nukentėjo nuo potvynių, kurie pareikalavo 285 gyvybių ir sunaikino daug pasėlių, sugriovė 500 namų.

Didžiausia Amerikos naftos bendrovė Exxon per antrąjį šių metų ketvirtį turėjo 1,03 bil. dol. pelno, net 24 nuos. daugiau, negu pernai tuo pačiu metu. Standart Oil pelnas padidėjo 39 nuos.

Meksikos valstybinė naftos bendrovė paskelbė, kad Meksika šiuo metu yra penkta didžiausia pasaulio naftos gamintoja, po Sovietų Sąjungos, Saudi Arabijos, JAV-ų ir Irako.

Respublikonų kandidato i prezidentus Ronaldo Reagano išrinkimo komitetas buvo pakviestas buv. ambasadorė Britanijoje Anne Armstrong ir buvęs George Bush kampanijos komiteto pirmininkas James Baker. Abu yra iš Texas ir laikomi nuosaukiais respublikonais.

Nušautas Irano valdžios priešas

Irako artilerija apšaudė Iraną

Washingtonas. — FBI tyrinėja, kas nužudė Irano išeivį, buvusio šacho vyriausybės Washingtono ambasados spaudos atašė dabartinį Irano Laisvės fronto pirmininką Amerikoje Ali Tabatabai. Antradienį jis atidarė duris paštininko uniforma apsirengusiam juodukui, kuris atnešęs du registruotus siuntinius, norėjęs parašyti. Atėjus Tabatabai, 49 metų amžiaus, juodis išsitraukė revolverį ir iranietį nušovė. Policija rado už kelių kvartalų pašto automobilį, kuriame suris-tas gulėjo tikrasis paštininkas. Jis davė policijai savo užpuoliku aprašymą.

Tabatabai buvo svarbus išeivijos iranietų veikėjas, buvusio premjero Bachtiaro bičiulis ir rėmėjas, veikęs prieš revoliucinę Irano valdžią. Velionis buvo gavęs šimtus grasinimų raštų ir telefonu. Ateinantį sekmadienį jis ir jo štabas organizavo iranietų demonstraciją Washington, kur planuojama pasmerkti dabartinę Irano valdžią ir reikalauti, kad ji paleistų amerikiečius įkaitus.

Irane pagaliau buvo parlamentas prisaikdintas valstybės prezidentas Bani Sadras, kuris buvo išrinktas prezidentu sausio 25 d. Šią savaitę jis paskelbė parlamentui ir premjerui, dėl kurio jau susitarė kelios besivaržančios parlamento grupės. Bani Sadras atidengė, kad jis siūlė premjeru ajatolos Khomeinio sūnų Ahmedą, tačiau ajatola atsakė i prezidento laišką, kad jis nenorįs savo giminių tokioje svarbioje valstybės tarnyboje. Jo sūnus galės tarnauti tautai ir nenešdams jokių valstybinių pareigų, rašė ajatola. Sūnus paskelbė per radiją, kad jis nuolankiai priima tėvo sprendimą.

Irano valdžios žmonės mano, kad parlamento dauguma nusprendė paleisti amerikiečius įkaitus tik po propagandinio jų teismo. Fanatikai jau nebereikalauja sugrąžinti šachą, tačiau nori turėti tarptautinį forumą, kur jie galėtų išsakyti savo nuomonę.

Turkija svarsto terorizmo klausimą

Ankara. — Iš pareigų pasitraukė Turkijos vidaus reikalų ministras Mustafa Gulcigil. Jis parlamente buvo kritikuojamas dėl valstybėje siaučiančio terorizmo. Kritika sustiprėjo, kai buvo nušautas buvęs turkų premjeras Nihat Erim.

Dar daugiau ministerių pakentė jo šališkumą. Jis savo kalboje televizijos programoje pasakė, kad valstybės saugumui gresia tik kairieji teroristai, o dešinieji remia valstybę. Parlamente kairiųjų partijų nariai reikalavo, kad jis pasitrauktų. Vakar parlamente prasidėjo debatai dėl terorizmo suvaldymo. Šiais metais smurto veiksmuose žuvo daugiau 2,000 žmonių. Opozicijos partija siūlė įeiti i plačiai paremtą abiejų didžiųjų partijų vyriausybę, siūlo paskelbti politines paliaubas. Tik tautinės vienybės vyriausybė galėsianti atstatyti tvarką, kuri taip pakirko, kad gresia civilinis karas, pareiškė buvęs premjeras Bulent Ecevit.

Pietų Korėjos vyriausybė teigia valdininkų valymą. Jau pakeista 6,811 pareigūnų.

lėtų išlieti savo pyktį prieš Ameriką. Vakariniame Irano pasienyje neramu. Radijas paskelbė, kad Irako artilerijos sviedinys uždegė vieną naftos šaltinį prie Naft-Shahro. Kelyje užkasta mina užmušė penkis iranietius ir 15 sužeidė, kai ant minos užvažiavo jų autobusas. Kurdų partizanai prie Baneh miesto puolė ir nušovė 8 revoliucijos šaulius. Skelbiama, kad i Irako artilerijos ugnį atsakė Irano artilerija. Susišaudymas trukęs 24 valandas.

Padėtis Bolivijoje

La Paz. — Bolivijos karinė vyriausybė pasmerkė JAV valstybės departamentą pareiškimus, kurie esą nepriimtinas kišimasis i Bolivijos vidaus reikalus. Sostinėje susidarė komitetas „Demokratiškos gynybai“. Jis kontaktuoja užsienio ambasadas, prašydamas nepripažinti karinės Bolivijos valdžios, jos neremti. Karinė valdžia paskelbė, jog perversmas buvo reikalingas gelbėjant Boliviją nuo komunizmo, kuris rengsi paimti valstybės vairo.

Kai kurie stebėtojai tvirtina, kad prezidentas Siles Zuazo, kurio išrinkimas paskatino karius paimti vyriausybę i savo rankas, panašus i buvusį Čilės prezidentą Allendę. Bolivijoje pasikartoję Čilės įvykiai. Zuazo gavo daugiausia balsų, nes demokratini dešinė turėjo kelis kandidatus, kurie rinkimuose suskaldė nuosaukiuosius balsus.

Nelaimė Kinijos naftos pramonėje

Pekinas. — Kinijos vyriausybė atidengė, jog praėjusių metų lapkričio mėnesį audringoje jūroje apvirto naftos šaltinių gręžimo platforma, žuvo 72 darbininkai. Valdžia apkaltino vietinius pareigūnus, kad jie nesilaikė saugumo taisyklių ir, nežiūrind blogo oro, įsakė perkelti platformą iš vienos vietos i kita.

Jūroje paskendusioje platforma buvo viena iš Kinijos 16-kos turimų, pirktą iš Japonijos 1974 m.

Ragina sustabdyti Maskvą ir Hanojų

Pekinas. — Kinijos premjeras ir komunistų partijos pirmininkas Hua Guofeng pasakė kalbą Bengaliijos prezidento Ramahno garbei surengtame bankete. Pirmininkas pareiškė, kad visos taiką mylinčios pasaulio tautos turėtų išvystyti Sovietų Sąjungai, o taip pat Vietnamui stiprų politinį, ekonominį spaudimą, kad jos išvestų savo karines jėgas iš Afganistano ir Kambodijos.

Hua Kuofengas nurodė, kad sovietai stiprina savo priespaudą afganų liaudžiai, stiprina savo prietilį Afganistane ir rengiasi tolimesniems užkariavimams. Vietnamas, nepasitenkindamas Kambodijos okupavimu, neseniai įsibrovė i Tailandijos teritoriją.

KALENDORIUS

Liepos 24 d.: Ursinas, Kristina, Seigis, Jurga.
Liepos 25 d.: Jokūbas Ap., Valentinai, Mangirdas, Aušra.
Saulė teka 5:36, leidžiasi 8:18.

ORAS

Saulėta, temperatūra dieną 85 l., naktį 65 l.

Vatikanas žodis apie eutanaziją

Medicinos draugija prieš nusikaltėlių žudymą

Chicago. — Amerikos medicinos draugijos delegatų rūmų suvažiavimas atmetė gydytojų dalyvavimą mirties bausmės vykdyme. Keturių valstijos: Oklahoma, Texas, Idaho ir Naujoji Meksika pasiryžusios mirties bausmei naudoti ne elektros kėdės, bet nuodų įleidimą i venas. Tam darbui kviečiami medicinos gydytojai. AMA (American Medical Association) suvažiavimas balsų dauguma nusprendė vengti legaliai patvirtintų egzekucijų, nes daktarų pašaukimas yra gydyti, o ne žudyti, sakoma priimtoje rezoliucijoje.

Neseniai Anglijoje nusizūdę garsi eutanazijos šalininkai i skelbė, Winstonio Churchillio mirti. Ji sirgo skaudžia kaulų vėžio liga ir nutarė nusizudyti. Gydytojų suvažiavime dr. Robert Brennan iš Floridos sukėlė nerimą, kai jis palygino nutarimą nedalyvauti egzekucijose nutestų mirti kriminalistų su abortais, kuriuos daug daktarų vykdo, nors tai esanti mirties bausmė nekaltam, niekieno nenuteistam kūdikiui.

Tikėjimo doktrinos kongregacijos pareiškimas apie eutanaziją

Vatikanas buvo paskelbtas Tikėjimo doktrinos kongregacijos pareiškimas apie eutanaziją. Eutanazija yra tarptautinis žodis, kilęs iš senosios graikų kalbos. Jis reiškia neskausmingą, malonią, lengvą mirtį. Griežtąja, medicinos vartojama įprasme, eutanazija reiškia tiesioginį neskausmingą mirtį, kurią sukelia gyvybės sutrumpinimą sunkia, nepagydoma liga sergantiems ligoniams arba višiomėms nenaudingiems ele-

mentam, pavyzdžiui, bepročiams, išsigimėliams, nepataisomai kriminalistam. Eutanazija apima ir negimusios gyvybės žudymą — abortus.

Eutanazijos problema buvo žinoma senovėje. Bet ypač ji yra diskutuojama mūsų laikais, kada mokslas yra išradęs naujų priemonių, galinčių neskausmingai sutrumpinti žmogaus gyvenimą. Dėl to oficialus Bažnyčios pasisakymas šiuo klausimu jau seniai buvo labai aktualus.

„Reikia visu tvirtumu pabrėžti, kad niekas ir niekuomet negali leisti nužudyti nekaltą žmogiską būtybę viešiek ar tai būtų negimęs kūdikis ar embrionas, ar vaikas ar suaugęs, ar senas, ar nepagydomas merdėjantis ligonis. Niekas, be to, negali šio žmogūdiško veiksmo reikalauti pats sau arba kitam asmeniui, patikėtam jo atsakomybei, negali net sutikti su eutanazijos veiksmu tiesiogiai ar netiesiogiai“.

Taip sako Tikėjimo Doktrinos Kongregacija birželio 26 d. paskelbtame dokumente, kurį yra patvirtinęs popiežius Jonas Paulius II. Pažymėdamas, kad eutanazija reikia laikyti tiek mirtį pagreitinančių vaistų panaudojimą, tiek gydymo nutraukimą, kuris netiesiogiai panaikina mirtį, nors tuo būtų siekiama užbaigti žmogaus skausmus ar sutrumpinti jo nelaimingą gyvenimą, kongregacijos dokumentas pabrėžia, kad joks žmonių autoritetas negali to įsakyti ar leisti. „Čia juk yra pažeidžiamas dieviškasis įstatymas, yra pasikėsina prieš žmogaus asmens orumą, nusikaltama prieš gyvybę,

LAISVĖ MEILĖJE IR TIESOJE

Liepos pradžioje katalikų ir net nekatalikų dėmesys buvo nukreiptas į Braziliją, kuri daugeliui yra mažai žinomas kraštas. Tuo metu Braziliją lankė popiežius Jonas Paulius II-sis. Popiežiaus kelionės jau dabar nekelia tokio susidomėjimo, kaip buvo anksčiau, ilgą laiką prieš pop. Paulių VI neišvažiavus į Vatikaną. Šiuo atveju susidomėjimas dar padidėjo, kad Brazilija, kaip ir kiti didesnieji (Brazilija yra didžiausias) P. Amerikos kraštai, išgyvena sunkias valdžios išsilaukimo, ekonominės ir revoliucinės krizes. Brazilijoje kovos eina tarp dviejų kraštutinumų — komunistinės kairės ir konservatyvios dešinės, kurios griauja pasitikėjimą valdžia ir vieni kitais. Net ir vyskupų dalis kartais ieško radikalų priemonių pakeisti gyvenimą, kuris kai kuriose vietose nepakankamas.

Pasiekti šią popiežiaus kelionę per visą Braziliją nėra lengva. Jis buvo skirtingose vietose, kurios daugeliui Brazilijos nepažįstancijų neturėtų reikšmės. Iš tikrųjų lankymas sostinės Brazilijos, Rio de Janeiro, Sao Paulo ar Curitiba, lankymas kalinių ar skurdžių rajonų yra tokie skirtingi, ir jo vertė, laisvė, teisingumą, meilę socialinį gyvenimą valstybėje ir savo aplinkoje. Tai tos žymės, kurios žmogų padaro žmogumi, o jo kultūrinę pažangą ir civilizaciją atremia žmoniškumo dėsniais. Tai nereiškia, kad žmogus yra vertė pati sau — jis yra socialinis gyvis, turįs rūpintis ir savo artimu. Žmogus save patį, neišskaitomą ir mįslingą, gali geriau pažinti tik žvelgdamas į Kristų ir socialinį gyvenimą. Taigi tiek valstybė, tiek paskirai bendruomenė, net religiniai įsitikinimai turi vesti žmogų pirmiausia į save, pasukti į bendruomenę, o tik tada į Dievą, kuriame išsprendžia visus mįsles.

Kodėl taip stipriai pabrėžė pop. Jonas Paulius II savo sielovadinę kelionę žmogaus vertę ir asmens laisvę, teisingumą ir meilę, buvo aišku brazilams, dar aiškiau pasauliui, kuris gyvena jau senesniu civilizacijoje ir kultūringu gyvenimu, nors taip pat yra praeities šviesos ir šėliuotos dienos. Dabarty teror, slapto ir viešo, iš vidaus ir iš užsienio organizuojamo, yra tiek daug, kad reikia susirūpinti ir žmonijos likimu. Ji gali neatsargiai panaudoti dabartines technologines priemones savęs susinaikinimui. Ji, gindama vargšus, gali užmirti, kad geram tikslui reikia ir gerų priemonių. Žmonija turi žinoti, kad visur yra turtingų ir vargšų. Ir yra vargšų ne tik Brazilijoje, bet ir kituose pasaulio kraštuose, kurių pajudėjimas, prievarta ir žiaurumas pirmiausia baudžia juos pačius ir jų tautas.

Brazilija yra didelis kraštas, kurio žmonių skaičius tiksliai nežinomas. Bet Brazilija, susikūrusi iš mišinio tautų, kurios praeitimi, dabartimi kuria naują tautą, naują civilizaciją, išlaiko kai kurias senas etninių grupių atsimėtas tradicijas. Bet ji dar negalutinai įveikė gamtos jėgas. Ne galutinai jas išnaudojo. Popiežiaus žodžiai ir paskaita gyvenimo meile ir teisingumu, kad žmogus būtų savęs vertas, turi būti pat tik bendromis jėgomis atkuriami. Ir tai tinka visai žmoniškai, mėginančiai suvaldyti terorą.

P.G.

kasdienybės siekimais. Žmonės bus laimingesni visi kartu siekdami bendrojo tautos gerio, kurdami savo ir savo vaikų laimingesnę ateitį.

Žmogaus asmens vertė ji iškelia iš daiktų ir padaro asmeniu, kurio turi rūpintis valdžios, Bažnyčia, organizacijos, pavieniai asmenys, nes nuo bendrų pastangų priklauso savęs paties vertinimas ir užtarnauta laisvė. Niekas neturi teisės kitą asmenį laikyti vergu, niekam jis nepriklauso kaip daiktas, o tik kaip protingas asmuo, turįs teisę dalyvauti darbuose, pelno pasiskirstyme, turįs teisę į teisingą atlygumą ir bendromis valdžios bei bendrovių vadovybių pastangomis aprūpinimą darbu, kad jis galėtų išlaikyti savo šeimą ir pats tobulintis. Bet koks teror ir bet kuri prievarta prieš valdžią ar asmenį, juo labiau grupės prieš grupę yra blogybė, naikinti tautą ir kelti nerimą žmonių. Ir tai buvo taikoma ne tik brazilams, bet ir visiems žmonėms.

Šioje kelionėje labiau, negu kitose, popiežius pabrėžė žmogų ir jo vertę, laisvę, teisingumą, meilę socialinį gyvenimą valstybėje ir savo aplinkoje. Tai tos žymės, kurios žmogų padaro žmogumi, o jo kultūrinę pažangą ir civilizaciją atremia žmoniškumo dėsniais. Tai nereiškia, kad žmogus yra vertė pati sau — jis yra socialinis gyvis, turįs rūpintis ir savo artimu. Žmogus save patį, neišskaitomą ir mįslingą, gali geriau pažinti tik žvelgdamas į Kristų ir socialinį gyvenimą. Taigi tiek valstybė, tiek paskirai bendruomenė, net religiniai įsitikinimai turi vesti žmogų pirmiausia į save, pasukti į bendruomenę, o tik tada į Dievą, kuriame išsprendžia visus mįsles.

Kodėl taip stipriai pabrėžė pop. Jonas Paulius II savo sielovadinę kelionę žmogaus vertę ir asmens laisvę, teisingumą ir meilę, buvo aišku brazilams, dar aiškiau pasauliui, kuris gyvena jau senesniu civilizacijoje ir kultūringu gyvenimu, nors taip pat yra praeities šviesos ir šėliuotos dienos. Dabarty teror, slapto ir viešo, iš vidaus ir iš užsienio organizuojamo, yra tiek daug, kad reikia susirūpinti ir žmonijos likimu. Ji gali neatsargiai panaudoti dabartines technologines priemones savęs susinaikinimui. Ji, gindama vargšus, gali užmirti, kad geram tikslui reikia ir gerų priemonių. Žmonija turi žinoti, kad visur yra turtingų ir vargšų. Ir yra vargšų ne tik Brazilijoje, bet ir kituose pasaulio kraštuose, kurių pajudėjimas, prievarta ir žiaurumas pirmiausia baudžia juos pačius ir jų tautas.

P.G.

KOMUNISTINĖ DEMOKRATIJA

Jos principas — tylėti ir pritarti

J. VAIČELIŪNAS

Pasaulyje yra dvi demokratijos: kultūringojo pasaulio ir komunistinė. Komunistinė demokratija komunistams duoda daug naudos, o liaudžiai, kuri sudaro 95% krašto gyventojų, pridaro daug sunkumų, nemalonumų ir net kančių. Komunistiniame pasaulyje komunistai laikosi komunistinės demokratijos, o krašto valdo liaudies diktatūra. Ar liaudis turi diktatūrą? Čia jau yra klausimas, kurį pati liaudis neturi teisės atsakyti.

Pats L. Brežnevus per televiziją kartais pamini žodį „demokratija“, tik nepamini žodžio „tarybinė“. Apie kokią demokratiją jis kalba, nežinia. Jei Sovietų Sąjungoje žmonės miršta badu kalėjimuose ir net komunistinėje laisvėje, tai kalbėti tenka ne komunistinei demokratijai, bet tų žmonių širdims — jėm mirė nuo širdies priepuolio. Castro šiuo atveju yra atviresnis: jis nuo pirmųjų dienų komunistinės demokratijos įvedimo Kuboje išduoda maisto korteles, pagal kurias žmonės gali nusipirkti maisto. Sovietų Sąjungoje taikos metu maisto kortelių nėra, nėra nei maisto. Čia priemena charakteringas pasiskirstymas rusų su amerikiečių. Rusas sako amerikiečiui, kad JAV žmonės daug laiko sugaista apsipirkimui. Amerikietis tai patvirtina, nes reikia į vežimėlį prisikrauti prekių, praėti pro kasą. Taip ir užgaistama. Rusas gi sako, kad pas juos viskas eina greičiau: žmonės krautuvėje pasižymi ir tučias lentynas ir paeidami pro kasą, paklausa, kodėl nėra prekių. Kasininkė atsako, kad prekių nėra ir nebus ir todėl greitai čia apsi-perkama.

Maškinė spauda jau dabar rašo, kad, jei JAV neparduos Sovietų Sąjungai javų ir žolės mėsai, tai kaltė teks JAV vyriausybei. Sovietų Sąjungoje komunistai badu nemirė 1917—1920 revoliucijos metais, nemirė jie ir dabar. Sovietų Sąjungos ūkis dar pajėgus išlaikyti 14 mil. komunistų. 1917 m. bolševikai Rusijoje padarė didelę revoliuciją. Nuo tada Rusijoje žmonės pradėjo badauti ir dabar tebedauja.

Demokratijos principai

Apie komunistinę demokratiją pavergtoje Lietuvoje rašo: „Mūsų valstybėje įgyvendinti tarybinės demokratijos principai, garantuojamos didžiosios žmogaus teisės“ (G.K.1979.XII.21). Sakoma,

Rinkimai

Komunistinėje propagandoje skelbiama, kad dabar rinkimai į įvairias tarybas vykdomi pagal L. Brežnevo demokratine konstituciją. Kiek tik konstitucijų Sovietų Sąjungoje bebūtų, jos visos vienodos ir

tarnauja tik komunistams. Nei viena tų konstitucijų neapsaugo normalių žmonių nuo kompartijos ir KGB pareigūnų savavaliavimo ir nuo komjaunimo — kriminalistų veiksmų. Sovietų konstitucijos rašomos užsieniui, o ne savo krašto žmonėms. Ir Brežnevo „demokratine“ konstitucija neapsaugo net vaikų — mokinių, kurie eina į bažnyčią. Juos persekioja kompartijos ir KGB pareigūnai, mokytojai su pačiu mokyklos direktoriumi priėmė. Tie pareigūnai ir mokytojai neturi gėdos taip elgtis. Ateizmas jiems atima gėdos jausmus.

Kandidatai

Pagal komunistinę santvarką, per rinkimus Lietuvoje ir kandidatų sąrašus buvo įrašyti tik komunistai, o kiti kurie net iš kitų kraštų. Tuo parodyta, kad Lietuva visai neturi suverenių teisų. Tie kandidatai buvo: A. Kossyginas, premjeras, P. Svilonis, darbininkas, E. Markevičienė, aušėja, p. Grškevičius, kompartijos sekretorius. A. Barkauskas, Liet. aukšt. tarybos prim., J. Maniūšis, premjeras, V. Dailidienė, verpėja, I. Barkauskienė, melžėja, E. Miezelaitis, poetas. Taigi sąrašas vyrauja aukšto rango komunistai ir tik 4 darbininkai. Nėra nei vienos kiaušidės, nei viščiukų prižiūrėtojos, nei paršiukų augintojos, kaip buvo parodyta bolševikinio filme. Tenai paršiukų augintoja pateko į deputatės postą. Tenai ji kalbėjo, kad reikia pagerinti paršiukų gyvenimo sąlygas, bet nieko nekalbėjo apie gyvenimo sąlygų pagerinimą žmonėms. Tame sąrašė visi komunistai. Kur kiti partijų kandidatai? Jų nėra, nes komunistinėje demokratijoje tegali būti tik viena komunistų partija.

Padeda atgauti laisvę

Ta proga A. Gromyko pasakė, kad Sovietų Sąjunga remia kraštus, kurie nori atgauti nepriklausomybę. Tie kraštai, kurie nori atgauti laisvę ir nepriklausomybę yra Lietuva, Latvija, Estija ir kiti Rusijos pavergti kraštai. Ateitis parodys, kiek Gromyko žodžiai yra teisingi.

Kiek žinome, tarybinė demokratija leidžia visiems komunistams meluoti. Maskva šaukė už pasaulinę taiką, už tą taiką rengė net demonstracijas, o po to demonstracijų ir šauksmų Maskva pradėjo puolamusius karus Vietnamą, Afriką, Afganistaną ir

Afganistano sukilėliai paima į nelaisvę Sovietų kareivį

kitur. Yra numatyta tuos karus dar labiau išplėsti, kol Vakarai nespės susiorientuoti. Tas pats Gromyko pasakė, kad Sovietų Sąjunga nesiderės su Vakarais, kad NATO blokas susidarytų karinio pranašumo pozicijas.

Šiuo metu Sovietų Sąjunga turi didelį karinį potencialą, todėl dalį jos jėgos panaudoja kaimynų užpuolimui. Pagal komunistinę demokratiją, jei vienas Afganistano gyventojas pakvietė Sovietų Sąjungos armiją atvykti į jo kraštą, tai kiti milijonai afganų turi tylėti.

Profesoriaus paskaita

Kaip pagal komunistinę demokratiją kalbama apie tuos pačius reikalus? Pavergtos Lietuvos korespondentas V. Narbutas (M.G.1979.Nr. 12, 23 p.), kalbėdamas apie prof. M. Kaveckį, sako: „Profesoriaus niekas nemokėjo ir nenorėjo slėpti savo minčių, savo požiūrio į mus supantį pasaulį, visuomenę, politinius įvykius. Jo dvasios struktūrai visai netiko pasyvaus stebėtojo pozicija — šia prasme jis buvo kovotojas, tribunus. 1938 m. studentai gerai prisimena, kaip sujudino prof. M. Kaveckį žinia apie Hitlerio maršą į Čekoslovakiją. Tą dieną, vietoje minalogijos kurso, jie išlaikė profesoriaus įkvėpimo ir skaudaus pasipiktinimo kupiną paskaitą apie Čekoslovakiją — tikrą himną mažai, gražiai tautai ir smurto, fašizmo pasmerkimą. Liudininkai prisimena, jog įspūdis buvo toks didelis, kad po paskaitos atrodė kiekvienas galėtų paimti šautuvą ir eiti ginti kraštą, kuris staiga tapo toks artimas ir brangus“.

V. Narbutas nepasako, ar prof. M. Kaveckis panašią paskaitą studentams skaitė ir 1940 m. birželio 15 d., kai Stalinas darė ginkluotą maršą į Lietuvą ir kitas Pabaltijai valstybes? Kodėl nebuvo to himno mažai, gražiai savo tėvynei? Ar profesorius pana-

šią paskaitą skaitė studentams, kai Stalinas net su keliomis armijomis užpuolė mažą ir garbingą Suomijos valstybę? Ar prof. M. Kaveckis studentams skaitė paskaitą apie tą pačią Čekoslovakiją 1948 m., kai jau ne Hitleris, o Stalinas okupavo demokratinę Čekoslovakiją ir ją pavertė komunistiniu kraštu? Ar buvo skaityta paskaita apie tą pačią Čekoslovakiją 1968 m., kai dabartinis Sovietijos diktatorius darė ginkluotą maršą į tą pačią Čekoslovakiją tik dėl to, kad to krašto valdovas A. Dubček savo žmonėms pradėjo rodyti žmonišką veidą? Sovietų Sąjungoje niekas neturi teisės savo krašto gyventojams rodyti žmonišką veidą. Taigi tas pats profesorius, kalbėdamas apie tą pačią Čekoslovakiją, vieną kartą kalba visą valandą, o kitais tokiais pat atvejais jis nieko nekalba. Pirmą kartą jis kalbėjo, kai jis gyveno kultūringo pasaulio sąlygose, o kitais atvejais, kai jis pateko į komunistinės demokratijos sąlygas, jis jau tylėjo. Tokia yra komunistinė demokratija.

VATIKANO METRAŠTIS

Vatinkane yra išleistas metraštinis „Sventojo Sosto veikla 1979-aisiais metais“. Pusantrą tūkstantio puslapių knygoje straipsniai, dokumentai ir nuotraukomis yra aprašomi Popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo įvairūs susitikimai ir apaštalinės kelionės, Vatikano kongregacijų ir įvairių įstaigų veikla. Viename knygos skyriuje supažindinama su Vatikano radijo tarnybos veikla praėjusiais metais. Knygoje atspausdinta dokumentinė medžiaga liudija, pažymi šia proga Vatikano radijo dienraštis, jog tikėjimo platinimas visada lieka esminiu Apaštalo Sosto veiklos uždaviniu. Ypač šiais dabartiniais neramiais laikais Bažnyčia nesiliauja skelbusi, jog Kristus yra pasaulio ir žmonijos istorijos centras, kiekvieno žmogaus tvirtiausia atrama.

ANTRAS PASAULIS

ALOYZAS BARONAS

(Ištrauka iš to paties vardo humoristinio romano)

7

— Žinoma, ateisiu, visada ateisiu, — kalbėjo Vincas, pagautas entuziazmo, tu sau moki už šnapšą, sėdi, geri, o tau moka už tai, kad tu geri.

Bosas vėl parvėžė namo, bet tai buvo paskutinis kartas. Bet jei aš būčiau žinojęs, tai jis būtų išvykęs Vinco gynimo karą stipresnį negu Vinco kuopa prie Ilmenio, bet bosas nežinojo, kad įvyko taip.

Mažas, jau čia gimęs lietuvis Feliksas, rodos, atrodė sveikas, bet kai kas sako, kad jis turėjo kokią širdies sutrikimą, nes karą metu neėmė jo į armiją, gavo 4F atžymėjimą. Bet tai jam netrukė visas algas pragerti ir dėl tų širdies sutrikimų nei jam patiam, nei kam kitam galva neskaudėjo. Kai po karo baigėsi darbai, Feliksas paleido vieną pirmųjų, ir jis nuostabiai greit sugebėjo nusigyventi. Dabar jau prieš Padedos dieną, kada visi pirkto kalakutus, Feliksas, avys vasariniais sunesiotais teniso batukais ir vilkįs vasarinis švarkeliu, naktimis miegojo neužstatyto sklypo vidury paliktame sename Forde.

Dienomis prisimaišydavo tarp lietuvių blaivių ir geriančių ir taip vegetuoti jam šiek tiek padėjo ir lietuvių kalbos mokėjimas. Savo tautietį labiau užtarė ne tik geriantieji, bet ir blaivieji. Feliksas pereinavo visas alines, visur ji naujieji ateiviai vaisho, kaip gerai lietuviškai kalbantį, dorą lietuvį, beveik patriotą. Vieno karčiamuo susirinkdavo lietuviai daugiau papolikuoti, kitų kortininkai, bet Tamo bare rinkosi Felikso korporacijos nariai, ištikimieji gėrėjai. Čia jis buvo savas, beveik garbės narys, kartu su Douglas, nors pastarasis buvo ne iš gimimo, bet iš pašaukimo lietuvis. „Pinigų, pinigų, duok alaus, labas, į sveikatą,“ net ir Douglas nemirsdamas mokėjo pasakyti, o tai svarbiausi žodžiai, kokių ir Websterje bevilistiškai iškotum.

Pirmadienio rytas buvo gana šaltokas. Fordo sėdynė nebuvo kieta, bet vaikai buvo išmūšę to šaunaus miegamojo langą. Ir nors kaip į kaisė laikraščiais, bet miegamasis, pagarbiai kalbant, vis tiek buvo šaltokas. Feliksas atsikėlė, ir pastūmęs gurgždantis miegamojo duris, išėjo į gatvę, kur buvo prasidėjęs judėjimas. Kai kas vyko į darbą, vežė pieną ir laikraščius. Ant postūlio Feliksas pamatė pamatą „Chicago Sun Times“ dienraščio dvidešimt egzempliorių ryšulį. Feliksas per minutę tapo reikšmingu epaudo platintoju.

— „Sun Times“, „Sun Times“, — šaukė jis autobusų sustojimo vietoj. Kai kas nupirko, kai kas abejingai žiūrėjo, manydamas, kad tai senas laikraštis. Vienas padavė dešimt centų ir neimdamas laikraščio įlipė į autobusą, bet dėl tokio spaudos panikinimo Feliksas nepykė. Laikraščio pundiui po truputį mažėjant Feliksas svarstė, kad reiktų nusipirkti šiltas kojines arba nusipirkti dešros

su duona ir vieną kartą gerai pavalgyti, o po to užsirykti savo cigarečių „Chesterfield“ arba nusipirkti šiltus baltinius, nes beveik už du dolerius galima buvo kai ką įsigyti. Ir kai pardavė paskutinį egzempliorių, Feliksas pasuko atgal. Va, jis tapo praeis pro Tamą ir žvilgtelėjęs, kas ten dabar vyks. Prie pat durų sutiko ir darbą išsinatį Skripkų.

— Kur tu dabar, — beveik pakiliai paklausė Feliksas, — grįžk atgal, nupirksi gerti, — paskutinius žodžius ištare pabrėždamas, nes juos ištarti savo gyvenime pastaruoju metu ne tiek daug kartų turėjo progos. Skripkus nustebo. Ir, žinoma, šitoks stebuklas negali šiaip sau praėti, ir todėl abu įžengė į vidų.

Tamas šlavė grindis, maišė dulkių, dūmų ir perrūgusio alaus kvapas. Kampe prie staliuko jau sėdėjo šveplis Kaziukas, jis buvo darbe rūkštėta skarda nusidegęs ranką ir porą dienų turėjo būti namuose.

Už pusantrą dolerio galėjo būti šeši buteliai alaus. Tai jau gana efektyvi ir kilni pradžia, o visada pradžia galva laužia. Kaziukas turėjo šiek tiek pinigų, pagaliau jam Tamas mažiausiai stenėdamas galėjo rašyti į knygą. Anot į laikraščius rašančio Butkaus, vertingiausia romana. Tame romane buvo sudėti daugelio darbai ir gyvenimas. Ka čia besakyti, romanas buvo nuostabus. Jeigu kas pavogė tokį rankraštį, vargu ar Tamas nebeikalbėtų jau apie ką kitą, jį begalėtų atkurti. Dingtų visi personažai, veikėjai liktų be jokių skolų, švarūs, be jokių kalčių, kaip po išpažinties.

(Bus daugiau)

JAPONAMS TRŪKSTA ERDVĖS

Japonijoje kas dvyliką sekundžių gimsta kūdikis. Statistiniai duomenys rodo, jog Japonijoje kas 12 sekundžių gimsta naujagimis, o kas 34 sekundės vienas

japonas miršta. Taigi, gimimų skaičius žymiai didesnis už mirimų. Nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos iki šiol Japonijoje gyventojų prieauglis padidėjo apie 5.4 milijonus. Artodo, kad Japonijoje gyvenama 12 kartų tirščiau, negu JAV.

DUKTĖ APIE SAVO MOTINĄ

Pasikalbėjimas su rašytojos
A. Šalčiuvienės-Gustaitytės dukra

Rašytoja Antanina Šalčiuvienė-Gustaitytė, gimusi 1895 m. Rutkiškių vienišnyje, Prienų valsčiuje, Marijampolės apskr., mirė 1958 m. rugsėjo 23 d. Kaune. Ji buvo ryški kultūrininkė, pedagogė, dėstė Vilniaus ir Kauno lietuviškosiose gimnazijose. Bendradarbiavo įvairioje to meto lietuviškojoje spaudoje, žurnaluose.

Rašytojos kultūrininkės Antaninos Šalčiuvienės-Gustaitytės užsienyje augusi lietuvių karta gal net nėra girdėjusi. Todėl kreipiausi į jos dukrą Giedrę Sidrienę-Šalčiūtę, paprašydama atsakyti į keletą klausimų.

— Miela Giedrė, Jūsų šeima, užauginta ir išmokyta užsienyje, yra ne tik gausi, bet ir stipriai lietuviška. Kas Jums ir Jūsų vyriui dr. R. Sidriui idiegię tokią paveldingą lietuvišką dvasią, kuri stebisi daugybę užjūriose gyvenančių lietuvių?

— Mano ir mano šeimos lietuvišką dvasią sukūrė lietuviškas išauklejimas. Aš nuo pat mažens domėjausi lietuviška literatūra. Vaikai taip pat pradėjo savo skaitymus su „Mesikiu Rudnisiuku“ ir kitomis lietuviškomis knygomis. Lankė lietuviškas mokyklas, stovyklas. Dabar be vargo gali parašyti lietuvišką straipsnį. Tur būt, tokia jau jų prigimtis.

— Kokią įtaką yra padarę Jūsų motina rašytoja ir tėvas profesorius Petras Šalčius, žinomas nepriklausomos Lietuvos ekonomistas ir dekanas?

— Tėvai darė stiprią įtaką, kad jaunimas ir žmogus turi būti kuklus, domėtis mokslu, jo siekti, įsigyti profesiją, būti naudingais lietuvių tautai ir žmoniui.

— Kokius savo motinos raštus esi skaitiusi, kaip juos prisimeni ir kaip juos lygintum su panašios tematikos kitų rašytojų veikalais?

— Mano motina pradėjo rašyti būdama 17 metų. Iš pradžių įvairius straipsnius į tu laikų laikraščius, žurnalus. Rašė slapyvardžiais. Baigusi Berlyno universitetą ir geografijos fakultetą, parašė „Pradedamąją geografiją“, kurios buvo du leidimai. „Afrika“ — geografiniai pasiskaitymai. Pirmasis romanas buvo „Laiko laiptais“. Man knyga buvo labai įdomi. Godžiai skaitiau ir iš tų puslapių sužinojau apie studentų gyvenimą, ūkininkų vargus karo metu ir kt. Taip pat gražūs gamtos Prienų apylinkių aprašymai. Prienai yra netoli Kauno, jos tėtis turėjo stambų ūkį. Antras romanas buvo „Vingiai“. Ten jau pokarinis gyvenimas. Tada Vigmantas „Vaivė“ rašė, kad „Šalčiuvienės vaizduojamas stilius yra aiškus, paprastas, be didelių pretenzi-

jų“. Po to pasirodė knyga „Juozukas“. Apie ją Jul. Butėnas rašė: „Gera, kad atkreipiamas dėmesys į istorinius mūsų tautos įvykius. Ši Šalčiuvienės romanas idomus skaityti. Vykusiai užfiksuoti to sukilimo epizodai ir atvaizduota liaudies nuotaika“. Tai romanas iš 1863 metų sukilimo Lietuvoje. Po to „Už jūrų marių“ — geografinė apysaka jaunimui. Knygoje „Voras“ rašoma apie jauną merginą ir jos tragiškus šeimos pergyvenimus. Toliau parašė dramą „Sofija Vytautienė“, kuri buvo paimta vaidinimams į teatrą ir gražiai įvertinta istoriniu požiūriu prof. A. Janulio. Tačiau užgriuvę pasikeltai ir okupacijos Lietuvoje neleido to veikalo nei spausdinti, nei statyti teatre. Tas pat buvo ir su romanu „Pirmosios kregždės“.

Ji rašė ir daugiau. Tuo metu aš buvau jaunutė ir skaitydama knygų jų neanalizuočiau, domėjausi turiniu, džiaugiausi lengvu, sklandžiu, patraukliu stiliumi ir bėgančiais veiksmais knygų puslapiuose. Man buvo idomu iš knygų atpažinti jos tėviskų, laukus, miškus, upes, upeles ir kt.

— Ar Jūsų dėdė poetas kun. Motiejus Gustaitis yra padaręs rašytojiškos įtakos Jūsų motinai? Ar ji apie tai yra kalbėjusi, rašiusi?

— Poetas, kunigas, kultūrininkas Motiejus Gustaitis jaunystėje paskatino mano motiną rašyti. Tai padarė jai daug įtakos. Mamytė mokė mus jo eilėraščių, kurių dalį ir dabar prisimenu, kaip „Zvaigždė mano, zvaigždė šviesi, kur nuo manęs danginiesi?“. Dėdė Motiejus mirė, kai aš buvau dar visai maža, tai jo asmeninę negaliu atsiminti. Girdėjau, jį žmonės labai gerbė, vertino. Džiūk klubas čia neseniai jį vėl gražiai paminėjo.

— Ar nebandote rašyti. A. Šalčiuvienės-Gustaitytės raštus kurbie tomsuose išleisti okup. Lietuvoje? Juk kai kurių mirusių rašytojų raštus, nors ir labai išcenzūruotus, ten atspausdina. Tuo bent iš dalies primenama, kas daugiui nežinoma.

— Man atrodo, kad dabar išleisti jos raštus gimtajame krašte neįmanoma.

— Ar turite visus jos raštus čionai — užsienyje?

— Išvažiudama iš namų jokių raštų nepasiėmiau, nes tik ir kaima atostogų vykau. Karo audrai priartėjus, iš tos vietos reikėjo skubiai pasitraukti. Atsidūrėme Vokietijoje. Dabar jau turime visus motinos ir tėvo raštus, kurie buvo išleisti prieš okupaciją.

TYLUS SUKAKTIES PAMINEJIMAS

Kun. Jonas Burkas

Šiais metais ne vienas mūsų kunigų mini savo veiklos sukaktį, kartais net labai gražiomis iškilėmis, apsupti savo parapetų. Birželio 16 dieną kun. Jonas Burkas tyliai atšventė savo keturiasdešimt metų kunigystės sukaktį nušaliname Hot Springs, Arkansas (809 Rumble St., Hot Springs, Ark. 71901). Ten jis dabar yra kunigas bendriesiems apaštaliavimui reikalingas, jau išvystęs veiksmingą veiklą savo ypatingomis knygomis.

Tačiau ši jo vienuomenė atšventė sukaktį yra turėjusi dramatišką pradžią skaudžiausiose mūsų tautos dienose. Kai vyskupas Paltarokas šventino devynis diakonus kunigais, tą sekmadienio rytą pro Panevėžio katedrą triukšmingai riedėjo eilės bolševikų okupacijos tankų, ir katedra buvo tuščia. Iš tų devynių, kun. Julius Burkas ir kun. Antanas Juška yra jau mirę.

Prasidėjo sunkaus darbo dienos, atnešusios po kelių metų

sveikatos nusilpimą. Karui baigiantis ir bolševikams sugrįžtant, jis pasitraukė į Vokietiją, vėliau Paltarokui patarus jauniems kunigams laikinai išvykti, kad staiga visa vyskupija neliktų be kunigų, kurių naktį juos visus išvežė.

Vokietijoje talkino mokyklose, padėdavo „Misijonieriaus laišku“ išleidimui ir pradėjo savo religinę spaudą.

Atvykęs į JAV, kurį laiką dirbo Grand Rapids vyskupijoje, paskiau ilgą laiką nukilo į El Paso vyskupiją, New Meksikoje klebono pareigoms. Ten patystatino dvi bažnyčias, užbaigė jau pradėtą trečią, pastatydino katechetinę mokyklą, iškilamas į vyskupijos senato narius, į vyskupijos sinodo liturginės komisijos narius, dar suradamas laiko rašyti knygoms. Ten užbaigė kapitalinį veikalą „Du dvasinių būtybių pasauliai“.

Dėl susižeidimų ir amžiaus pasitraukęs iš klebono pareigų, įsikūręs dabartinėje vietoje, kun. J. Burkas tęsia savo literatūrinį darbą su savo naujai parašytomis knygomis: „Arti tikslo“ ir „Konkreusio Teresė“.

Cia kun. J. Burkas nerimsta, norėdamas kiekvienam padėti. Draugai pasirūpinti kitų reikaliais — tai ryškioji jo būdo ypatybė, gal būt, ir kunigystėnį jį pakeipusi. Jau jo bendramoksliai linkūviečiai jį prisimena kaip nepaprastai geros širdies jaunui: tai matematikos sunkumuose kitiems padedanti, šiaip visada linkusi kitiems padėti ar bent nuosirdžiai patarti. Jis eina ir toliau per gyvenimą, kitų laime besirūpindamas.

tui ir Bažnyčiai, kalbėjo apie vyskupų misiją skelbti žmonei Kristaus Evangeliją ir stiprinti žmonių tikėjimą. Popiežius savo kalboje taip pat prisiminė kunigus, kurie yra vyskupų pagalbininkai ir patarėjai, padarindamas juos nelengvame darbe. Šia proga popiežius pabrėžė dvasinių pašaukimų svarbą. Vietname netruksta kandidatų į kunigus, pažymėjo popiežius. Tad yra svarbu, kad, sutinkamai su religinės laisvės dėsniais, kandidatai į kunigus turėtų galimybę seminaruose pasiruštinti savo pašaukimui, kad būtų pakankamai kunigų dvasiniai aptarnauti katalikų bendruomenes. Šventasis Tėvas su džiaugsmu sutiko žinią, kad Ha nojuje yra vėl atidaryta kunigų seminarija. Baigdamas popiežius įvertino Vietnamo katalikų pastangas dalyvauti karo sugriauto krašto atstatymo darbe.

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvos Radio programą Naujojo Anglijos ir Stoties WLYN, 1360 bangų, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausią, pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdutes pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreipkitės į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Draugas“ ir rašyti didelių pasirinkimą lietuviškų knygų.

BĖGOME NUO TERORO

Iš tėvynės išbėgusių atsiminimai

Redagavo JUOZAS PRUNSKIS

Šioje knygoje skaitytojas ras įvairių luomų, visokių profesijų, įvairaus amžiaus žmonių liudijimus, pergyvenimus, bolševikų okupacijos metu barbariškus žudymus, arba išgyventus mirtinus pavojus bėgant jūra ar prasižvelgiant pusnims nuklotais keliais. Tai 39 autorių atsiminimai, pareiškimai surinkti į šį leidinį.

Išleido Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinė, Čicaga 1980 m. Spausdino DRAUGO spaustuve. Didelio formato, 284 pusl. Kaina su persiuntimu \$7.85.

Illinojaus gyventojai dar pridėda 42 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. U.S.A.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OPEN HOUSE

Sunday, July 27, 1 to 4 P.M.

4512 W. 63RD STREET

New Two-flat with 3 bedrooms each. 1½ baths. Basement zoned for store, with ¾ bath.

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

BERWYN — Savininkas parduoda liuksusinį 4 metų senumo mūr. „bi-level“ namą. 3 mieg. 1 ¼ vonios. 2 ½ maš. garažas. Kreiptis angliškai telef. 447-6295.

Apylankę 72-os ir Whipple. Labai svarus 2-jų miegamų mūrinių namas. Daug priedų. \$48,500. Skambinti — 925-9250

SAVININKAS PARDUODA 2-jų butų (po 3 didelius miegamus) namą. 1 blokas nuo Sv. Kryžiaus ligoninės. \$77,000.00. Skambinti — 434-0167.

MARQUETTE PARKE parduodamas 1½ aukšto mūr. namas arti 71-os. Arti parko Skambinti — 436-1096

5 Kambarių „ranch“ stiliaus namas.

3 miegamieji, 2 vonios. Kilimai visuose kambariuose. Įrengtas rūsys. 2 maš. mūr. garažas. Šoninis įvažiavimas. Pietvakarių miesto dalis.

Skambinti 582-8274

CONDO'S
5% AND 10% DOWN
9 ¾% INTEREST

2 bdrms, 1 bath deluxe. Underground parking. Swm. Pool-Club house. Investors invited.

BELLES TERRES
Call RON 851-7373

NAUJA VIETA

Susitarti telefonu

Valdis Real Estate
2644 W. 69th Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

Lietuviškas restoranas su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis. Lengvos pirkimo sąlygos.

2 butai — medinis. 68 ir Maplewood. Labai tinka gėriningoms sėimoms.

Mūrinis bungalow Brighton Parke. 15 metų. Dėl ligos reikia skubiai parduoti. Geras pirkiny.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public

2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878 ar 839-5568

NEIGHBORHOOD REALTY GROUP U.S.A.
We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE
PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į
BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road
Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimai — Valdymas

INCOME TAX
Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS
J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

Perskaitykite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5880

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galit kalbėt lietuviškai palikit pavarę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

Į įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Telef. — 925-2737

Vytautas Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilų pas mus.

FRANK ZAPOLIS

Telef. — GA 4-8654

3208½ West 95th Street

Apsimoka skeitbis dien. DRAUGE.

nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skeitbimų kainos yra visada priimanamos.

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaunama ir vaškuojama visų rūšių grindis.

BUBNYS — Tel. RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

M. A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETIŠKŲ PRASŲMAI ir kitokie blankai.

Liaudies menas ir kitkas

"Drauge"

★

Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

Apsilankykite į "Draugo" administraciją ir pasižiūrėkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

"Draugo" adresas: 4545 West

63rd St., Chicago, Ill. 60629

PLATINKITE "DRAUGĄ".

HELP WANTED — VYRAI

MACHINIST JOURNEYMAN

Lathe and Mill Operator able to do own setup. Must have own tools. Good salary and benefits. Call Pat Krumwiede.

REDINGTON, INC.

3000 St. Charles Rd., Bellwood, Ill. 287-4200 • 544-7100

LNUOMONAMA — FOR RENT

ISNUOM kambarys tvarkingam vidutinio amžiaus vyrui. Galima naudotis visais patogumais.

Skambinti — 581-0698

ISNUOM. 5 kambarių butas 2-me aukšte. Suaugusiems. Marquette Parke. Naujai dažytas, nauji kilimai. Saldytuvai, virinimo pečius. Skambinti po 5 v. vak. 471-2239.

DEMESIO

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARJIA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pigiai siunčiamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių. 2608 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

TEL. — WA 5-2787

EKSPTERTISKAS PATIKIMAS

APTARNAVIMAS

Oro vėsintuvams, šaldytuvams, virimo krosnimis, boileriams. 24 valandų tel. Skambinkite dabar — 224-5000.

ELMORE'S HEATING & COOLING

DAŽAU NAMUS

IS LAUKO IR IS VIDIAUS

Darbų atlieku gražiai ir sąžiningai. Nemokami apskaičiavimai.

JONAS KLEINAITIS

TEL. — 429-0772

J. BŪRKUS

ARTI TIKSLO

"Be šios knygos neturėtų būti nė vienos šeimos, iš kurios kas nors mirtimi yra išvykęs amžinybėn."

Iš autoriaus patarimų

"Sūdavas" leidinys 1979 m. Spaudė Morkūno spaustuve Čicagoje. 256 pusl. Kaina su persiuntimu \$6.75. Illinois gyventojai pridėda 30 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

Amerikos Lietuvių

Ekonominė Veikla

Vincas Linkevičius

Išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas 1980. 224 pusl. Spaudė Morkūno spaustuve.

Knygos kaina su persiuntimu \$8.85.

Užsakymus siųsti DRAUGO

adresu.

Illinois gyventojai pridėda 48 ct. valstijos mokesčio.

Marija Aukštaitė

IŠEIVĖ

Pasakojimai. 266 pusl. Išleido A. Navikevičius 1980 m. Spausdino Litho-Art Ltd. Toronto. Kaina su persiuntimu \$6.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

VIZITINIŲ KORTELIŲ

REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS,

4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

DETROITO ŽINIOS

(Atkelta iš 2 psl.)

sekmadienį, liepos 27 d. Prasidės pamaldomis 11 val. ryto. Šv. Mišias atnaušaus vyskupas Povilas. Po to bus meninė programa, kurią atliks jaunieji stovyklautojai.

Dainavos stovykla ir kaimynai laukia svečių ir yra pasiruošę visus maloniai pavašinti. Tad ligi pasimotymo.

L. Z. S-gos Detroito skyr. pirm. rašt. Balys Gražulis skyrus susirinkime. Pildyti vasarvietėje kalba apie žurnalistinę objektyvumą. Nuotr. K. Sragausko

Clevelandiška poeto Balio ir Nastės Gaidžiūnų sodyboje kultūrinės popietės metu. Poetas Stasys Santvaras (kairėje) kalba apie komp. Juliaus Gaidelio "Danos" operą ir ją demonstruoja iš garsinių įrašų

Nuotr. Vl. Bacevičius

VASARIO 16 GIMNAZIJA

JONAS KAVALIČNAS

Vasario 16 gimnazija, išleidusi šį pavasarį naują abiturientų laidą ir atvėrusi jiems duris į bet kurio krašto universitetą, intensyviai rengiasi naujiems mokslo metams, kurie prasidės rugsėjo 1 d.

Mokslas čia trunka 9 metus. I klase priimami mokiniai, baigę 4 pr. mokyklos (elementary school) skyrius. Baigę aukštesnį pradžios mokyklos skyrių arba gimnazijos (high school) klases, priimami į atitinkamą aukštesnę Vasario 16 gimnazijos klasę. Mokolas einamas pagal Vokietijos Baden-Wuerttembergo valstybės nustatytas mokyklų programas, bet pritaikomas taip pat mokiniams, atvykusiems iš JAV ar Kanados. Šioj gimnazijoj išeiti mokslo dalykai pilnai įskaitomi JAV ar Kanados viešosiose mokyklose.

Norint labiau žiūrėti JAV mokyklų programų, šį rudenį nusi vežamos detalios programos tiek viešųjų mokyklų (Michigan City, Indiana), tiek privačių mokyklų (Marijos aukštesniosios mokyklos Chicagoje, Marquette aukštesniosios mokyklos Michigan City mieste). Visos šios mokyklos pripažintos (akredituotos) oficialios JAV mokyklų sistemos — Northern Association of Secondary Schools and Colleges. Padėkai minėtoms mokykloms, ypatingai Marijos aukštesniosios mokyklos direktorei sese lei dr. Julia Shainauskas.

Iš JAV ir Kanados patartina vykti į gimnaziją baigus 8 pradžios mokyklos skyrius. Atvykę jie paprastai galės stoti į V klasę. Šioje klasėje dėstoma tikyba, lietuvių k., vokiečių k., anglų k., lotynų arba rusų k., matematika, Lietuvos istorija, visuotinė istorija, geografija, dailė, muzika, kūno kultūra (sportas) ir rankdarbiai. VI klasėj prie minėtų dalykų pridedama dar biologija. VII klasėj mokomasi tikybos, lietuvių, vokiečių ir anglų kalbų, lotynų arba rusų k., matematikos, chemijos, Lietuvos istorijos, Amerikos istorijos, Amerikos visuomenės mokslo (government) dailės ir kūno kultūros. VIII klasėj einami šie mokslo dalykai: tikyba, lietuvių, vokiečių ir anglų kalbos, lotynų arba rusų k., matematika, Lietuvos istorija, Amerikos istorija, Amerikos visuomenės mokslas (government), dailės ir kūno kultūra. IX klasėj ruošiamasi Vokietijos abiturientų egzaminams.

Atvykus iš Amerikos, geriau išbūti gimnazijoj bent dvejus metus, nes čia kai kurių dalykų kursas einamas ne ta pačia tvarka, kaip Amerikoj. Vokietijoj, pvz., devintaisiais mokslo metais (V klasėj) mokoma ir algebra, ir geometrija; taip pat ir dešimtaisiais metais (VI klasėj), o Amerikoj devintaisiais metais dėstoma tik algebra ir dešimtaisiais — tik geometrija. Taigi, per dvejus metus ir Amerikoj, ir Vokietijoj išeinamas tas pats

algebros ir geometrijos kursas, tik Amerikoj einama vienais metais algebra, o kitais geometrija, o Vokietijoj — ir vienais, ir antrais metais einama ir algebra, ir geometrija.

Kodėl iš viso vykti į Vasario 16 gimnaziją? Viena, čia yra ne šeštadieninė mokykla, o pilna 9 metų lietuvių gimnazija, vienintelė Vakarų pasaulyje, kur ir dėstomoji kalba yra lietuvių, ir visas 9 metų lietuvių k. ir literatūros kursas išeinamas, taip pat Lietuvos istorija, geografija ir kiti dalykai. Kai kurie dalykai, ypač vyresnėse klasėse, dėstomi taip pat ir vokiečių kalba, nes šia kalba laikomi Vokietijos abiturientų egzaminai. Antra, gimnazija yra Europos centre, ir iš čia daromos ekskursijos į Austriją, Šveicariją, Prancūziją, Italiją ir kitus Europos kraštus, nes iš čia visa, palyginti, netoli. Tai reikšminga patirtis, praplečianti jaunųjų lietuvių horizontus. Čia lankomos istorinės vietovės, skaitytos mokyklos vadovėliuose, darosi asmeninės patirties dalimi, patys istoriniai įvykiai lyg atgyja. Ne nuostabu, kad Amerikos universitetai duoda už tai papildomus įskaitus (kreditus). Trečia, čia yra natūralios sąlygos gerai išmokyti ir dėstomąją lietuvių kalbą, ir taip pat vokiečių kalbą, nes už gimnazijos ribų visur vokiečių kalba. Silpnai lietuviškai kalbantiems ar jos visai nemokantiems yra papildomos lietuvių kalbos pamokos, o silpnai vokiškai kalbantiems — tokios pat papildomos vokiečių kalbos pamokos. Gimnazija turi nemažą pavėzdžių, kur mokins atvyko visai nekalbėdamas lietuviškai, o baigdamas visai gražiai kalbėjo ir rašė lietuviškai.

Gimnazijoj yra nemaža lietuviška biblioteka. Ji papildoma naujais leidiniais. Gaunama ir mūsų periodika: Draugas, Dirva, Naujienos, Darbininkas, Tėviškės Žiburiai, Ateitis, Skautų Aidai, Pasaulio Lietuvis ir kt. Ji bus plečiama. Mokiniai turės sąlygas pastoviai naudotis biblioteka ir skaitykla. Jie bus skatinami jungtis į įvairius visuomeninės veiklos būrelius.

Laisvalaikiais galima čia pat gimnazijos parke žaisti orinį krepšinį, futbolą. Padeda mergaičių ir berniukų kūno kultūros mokytojai. Pablogėjus orams bei žiemos metu galėsime naudotis puikia miestelio sporto sale. Ir laisvalaikiams, ir bendrabūčiams bus skiriama daug dėmesio.

Gimnazija yra lietuviška ir krikščioniška mokykla bei auklėjimo institucija, ir religija yra vienas dėstomųjų dalykų. Sekma dienio pamaldos yra religinio auklėjimo dalis ir todėl mokiniai jas lanko: katalikai katalikų bažnyčioj, ir evangelikai — evangelikų bažnyčioj.

Mokslas gimnazijoj nemokamas. Tik imantiems papildomas vokiečių kalbos pamokas reikia mokėti apie 11 dolerių (20 DM)

mėnesiui). Faktinės išlaidos viename mokiniui siekia 1200 DM mėnesiui. Už pragyvenimą bendrabutyje reikia mokėti apie \$1,700.00 (3,000 DM) metams apie 140 dolerių arba 250 markių mėnesiui. Gimnazijos išlaidų didžiąją dalį dengia Vokietijos valdžia. Remia gimnaziją ir daugelis lietuvių, susispietusių į gimnaziją remti būrelius. Jiems priklauso didelė padėka. Bet apskritai, lietuvių parama pastaraisiais metais gerokai sumažėjusi. Daugiau kaip per pusę sumažėjo ir dolerio vertė. Todėl gimnazijoj darbo sąlygos sunkėja, reikalingiausi remontai atidėlojami, atidėlojamas ir reikalingų mokytojų priemonių įsigijimas.

Ko gimnazijai reikia? Vieno ir pagrindinio dalyko — mūsų visų dėmesio ir širdies. Juk tai mūsų gimnazija, vienintelė tokią laisvajame pasaulyje. Ir ne tik gimnazija. Tai Europos lietuvių kultūros centras, židinys. Sunku įsivaizduoti, koks būtų didelis nuostolis, jei leistum jai užgesti. Ten vyksta suvažiavimai, jaunimo stovyklos. Ir šią vasarą ten vyksta trijų savaitių gausi jaunimo stovykla. Numatomi ir jaunimo liuanistiniai kursai, kuriuose galėtų dalyvauti vasaros metu ne tik Europos, bet ir užjūrio lietuviškasis jaunimas. Šioji institucija, lietuvių iniciatyva ir ryžtu įsteigta, ligi šiolėi laikosi daugiausia Vokietijos valdžios paramos dėka. Bet juk ji yra labiau mūsų, o ne vokiečių valdžios reikalas.

Reikia modernesnių mokymo priemonių, net tokių elementarių, kaip, pvz., mokomai medžiagai padauginti ar klasėse projektuoti. Reikia ir jaunesnių mokymosi sąlygų mokiniams. Mergaičių bendrabūtis naujas, tik 1972 m. statytas. Bet po aštuonerių metų reikia jau kambarius perdažyti, kai kur paremontuoti. Berniukų bendrabūtis sename pastate. Praeitą vasarą vietos lietuviui su tėvu Alf. Bernatoniui priešaky talkos būdu remonto, kalė grindis, klojo linoleum. Ateinančiais metais tikima si pradėti kapitalinį remontą. Bet jau dabar reikia naujesnių baldų, ne ištaigingų, bet kad mokiniai būtų jauku savo kambarių mokyti. Mes esame, ačiū Dievui, jau neblogai įsikūrę. Reikia ir mūsų jaunimui sudaryti gimnazijoj panašias sąlygas ir namų sąlygas.

Mergaitės turi savo bendrabutį spalvotą televiziją, padovanotą Valaitytės. O berniukų bendrabutyje yra senas juoda-balta televizijos aparatas, bet ir tas apgėdęs: nebegalima balsu reguliuoti, ir kanalai nebe visi veikia. Mokiniai labai apsidžiaugė, kai prieš porą metų abiejose bendrabūčiuose buvo pastatyta po viena nedidelė skalbiamą mašiną. Jie taip pat labai džiaugėsi, jei gautų ir džiovinimo mašiną.

Reikia gimnazijai ir bendrabūčiams taip pat paveiklų, ypač lietuvių dailininkų ar foto menininkų paveiklų. Juk visa aplinka turi auklėjamosios reikšmės.

SACHMATAI

— Pasaulio pretendental Polugajevskis — Korčojus liepos 20 pradeda 12-kos partijų mačą Buenos Aires, Argentinoje, o kita pora pretendental Portisch, Vengrija, su Huebner, Vokietija, rungsis Reikjavike, Islandijoje.

— Aštuonių žvaigždžių turnyras jau įpusėtas Amsterdame. Pirmuoju žygiuoja pasaulio meistras A. Karpovas draug su olandu Timmanu, abu po 4.5 taško, įkandin seką vengrų dm Zlotin — 4 tš. Karpovas sėkmingai pradėjo ir antrąją turnyro pusę, laimėdamas tašką prieš kitą olandą Van der Vill. Karpovas varosi su 5.5 taško, seką Timman su 5 tš.

— JAV šachmatų pirmeny-

bės, vykusios Thiel, Penn., jau užbaigtos. Browne, Christiansen ir Evans surinko po 7.5 taško; Seirawan ir Shamkovich po 7; Lein ir Zaltman po 6; Benko, Bradford, Peters ir Bisguier po 5 tš. Į laimėtojų trejukę, kaip matome, įsibrovė naujas ir jauniausias JAV didmeistris Christiansen. Tai džiugi naujiena, bet drauge matome ir 48 metų dm Larry Evansą, kuris pastaruoju metu nekaip besireiškėdavo. Tai sukelia nuostabumo. K. Merkis

— Los Angeles laidotuvių biurais taip reklamuojama savo paslaugas: "Naujas tarplanetinis rekordas! Nuo žemės iki dangaus — tik 140 dolerių!"

Reikėtų ir svečiams kambarį įsirengti, kad kiekvienas čia būtų laukiamas, kad kiekvienas jaustųsi savo gimnazijoj kaip namie. Kai gimnazijos reikalai pasidarys mūsų visų reikalas, ne nepajusime, kai ji augs ir stiprės.

Suikime į gimnaziją mokinius, remkime ją lėšomis per savo gimnazijai remti būrelius, per Balfą arba siųsdami tiesiog į gimnaziją: Privates Litauisches Gymnasium, 6840 Lampertheim 4, West Germany. Jei būtų koikių klausimų, šias eilutes rašantis mielai atsakytų (P. O. Box 438, Beverly Shores, IN 46301, telef. 219 — 872-3129) Čia taip

pat gaunami į gimnaziją stoti pareiškimų blankai.

Gimnazija buvo įsteigta 1951 m. vasario 16 dieną Diepholze, minint Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą. Iš čia ir Vasario 16 vardas, lietuvių ryžto, vieningo darbo ir laimėjimo simbolis. Ateinančių metų vasario 16 dieną gimnazija minės savo 30 metų veiklos sukaktį. Kaip gera būtų, jei gimnazija tą didelę šventę švęstų su išsipildžiusiais lūkesčiais, čia suminėtais, pasipuošusi paveikslais, panaujintais bendrabūčiais, džiugiais mokinių veidais. Mes galime tai atsiekti. Reikia tik noro ir suderinto darbo.

1980 m. liepos 21 dieną suėjo penkeri metai nuo mūsų mylimos mamytės

A. + A.

JADYVGOS PRAPUOLENIENĖS miries.

Ta intencija, liepos 27 d., 10:30 v. ryto šv. Antano bažnyčioj bus atšaujamus šv. Mišios.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus už ją ir visus mirusius Prapuolenius ir Česaičius pasimelsti.

DUKTE ir SŪNOS

Mielam broliui

A. + A. j. ps. EDVARDUI NAKUČIUI mirus,

nuoširdi užuojauta žmonai dr. ALDONAI, žentui ROBERTUI ir sūnui EDVARDUI.

Prez. Antano Smetonos Budžių Igula
Lituanicos Tunto Jūrų Skautai

A. + A. STEFANIJAI PEŠKAITIENEI mirus, jos dukrai VANDAI RAUCKINIENEI, žentui ALFON-SUI ir anūkams RASYTEI, AUDRYTEI ir PAULIUKUI ir kitiems giminėms reikišiamos nuoširdžią užuojautą ir dalinamės skausmu.

Milda ir Liudas Volodkai

TEATRINIO VARGO KELIAIS

Juozas Kaributas

Memuarai, 60 metų teatrinio darbo suakcentuota paminėti, 192 pusl. Spaudė Salėnietėjų spaustuve Romoje 1977 m. Kietas viršelėlis. Kaina su persiuntimu \$10.30. Užsakymus siųsti —

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

KUR TAS ŠALTINĖLIS

Edmondas Kneida ir Jonas Girijotas įdėnavo 27 populiariausias harmonizuotas liaudies dainas su penkių įvairių instrumentų palyda. Išleido dr. Jokūbas Stukas, Lietuvos atsiminimų radijo programos vedėjas, gyv. Watchung, N. J. Dviejų plokštelių albumas su persiuntimu kainuoja \$14.95. Ill. gyv. pridėda 70 c. valstyjos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Perskaite Draugą, duokite jį kitiems pasiskaityti.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1980 m. liepos mėn. 24 d.

5

A. + A.

EDVARDAS NAKUTIS

Gyveno 6543 So. Campbell Ave., Chicago, Illinois.

Mirė liepos 22 d. 1980, 6:25 val. ryto, sulaukęs 69 m. amžiaus. Gimė Rusijoje. Amerikoje išgyveno 31 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona dr. Aldona (Survilaitė), 2 dukterys Leonilija ir Aldona Kuncė, žentas Robert, sūnus Edvardas, brolis Feliksas, brolienė Olga ir šeima, Lietuvoje sesuo Stasė ir brolis Jonas su šeimomis, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street.

Laidotuvės įvyks penktadienį, liepos 25 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, dukterys, sūnus, žentas ir kiti giminės.

Laid. direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. RRepublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× **Jonas L. Paukštis**, ilga, metis vadas ir darbuotojas Dariaus-Girėno Amerikos legiono, bus programos vedėjas ateinančių sekmadienį, liepos 27 d., 1 val. popiet prie Dariaus-Girėno paminklo Marquette Parke, kur vyks 47-tas paminėjimas. Programą atliks Šaulių ir Prano Zapolio Vyčių šokėjai ir Fausto Strolisio Vyčių choras. Bus garsūs Musichorale, vadovaujamas Arthur Silhan. Prieš įvykius prie paminklo bus eisenos per Marquette Parko Lietuvių plazą. Reikia tikėtis, kad tuo metu dalyvaus ne vienas valdžios atstovas.

× **Birutėninkės** su tautiniais rūbais, ramovėnais ir savanoriai kūrėjai prašomi dalyvauti su vėliavomis Dariaus ir Girėno skridimo minėjime liepos 27 d., sekmadienį. Renkamės 12:30 val. prie 67-os ir Sacramento Ave.

× **"The National Catholic Register"** liepos 27 d. laidoje pagrindinių straipsnių skyriuje išspausdintas Liz Butler straipsnis, užvardintas "Nijolė Sadiūnaitė". Žurnalistė puikiai perduoda N. Sadiūnaitės kančių istoriją, jos herojišką laikyseną teisme ir kalėjimuose ar tremtyje ir jos herojišką prisitaikimą kaip krikščionės ir kaip moters vyru pasulyje — kalėjimuose. Liz Butler naudojasi kun. K. Pugevičiaus anksčiau čia spausdintais pasikalbėjimais apie religijos persekiojimą Sovietų Sąjungoje ir pačios Sadiūnaitės kalba teisme bei laisvės.

× **Stasė Jakubonienė** ir **Albina Dumbrienė** išvyko vasaroti į Kennebunkportą. Jos žiauriausi geru oru, gražia gamta ir pranciškonų vasarvietė.

× **Už a. a. Operos sol. Vladą Baltrušaitį**, minint jo penkerių metų mirties sukaktį, bus atnaušaujamos šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje liepos 26 d. 8:30 val. ryte, Marijūnų koplyčioje (prie "Draugo") liepos 27 d. 9 val. ryte. Ta pačia intencija bus šv. Mišios New York, Vokietijoje ir Ispanijoje. Giminės ir artimieji prašomi už vėlionio sielą pasimesti. (pr.)

× **Vidas ir iš lanko geri dalytojai**. Darbas greitas ir garantuotas. Skambint. telef. — 434-9655. (sk.)

× **Jei SKILANDŽIŲ tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užei!** — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrės, kumpiai, avišona, veršiena, dešros ir t. t. Užsakymus siunčiame paštu bet kur Amerikoje, 2913 West 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. (312) 436-4337. (sk.)

× **Nepagrindiniams** — Nemokamai klausia patikrinama penktadieniais nuo 10 v. r. iki 4 val. popiet, adr.: 3042 W 63 St., Chicago, IL. Tel. 776-3189. Parduodami ir taisomi visų firmų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai. Robert Stensland & Associates, 950 Lake St., Oak Park, IL. Atidara tik pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį. Tel. 848-7125. (sk.)

× **A. A. Vandos Kulkauskienės** vienerių metų mirties sukaktį minint šv. Mišios už jos sielą bus atnaušaujamos liepos 26 d., šeštadienį, 9 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. (pr.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinama suaukštinama. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

× **Putnamo seselių** rėmėjos ruošia tradicinę madų parodą, kuri bus Jaunimo centre spalio 5 d. Jos žada parodyti daug naujovių. Kaip visada, ta paroda visuomenė labai domisi.

× **Lietuvių evangelikų liuteronų** išeivijoje sinodas, kaip sutarta posėdžių metu Vokietijoje, bus šaukiamas 1981 metų rudenį Chicagoje. Jo ruošia daugiausia rūpintis įpareigotas kun. Anasas Trakis, Liet. evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijos klebonas.

× **Kotryna Marijošienė**, West Hartford, Conn., užsiskaitė "Drauge" gerų lietuviškų knygų už 45 dolerius ir pridėjo 5 dolerių auką. Už viską dėkojame.

× **Ona Jarašiūnienė**, žinoma kleveandiskė, gražiai ir prasmingai paminėjusi savo 70-į gimtadienį, prisidėjo ir prie savo dienraščio palaikymo. Šia proga ji atsiuntė "Draugui" 50 dolerių auką. Už paramą esame jai labai dėkingi.

× **Irena Vizgirdaitė**, Dearborn Hts, Mich., atnaujinama prenumeratą aukuoja 10 dolerių. Už paramą esame jai nuostabiškai dėkingi.

× **Vincas Strolis**, Grand Rapids, Mich., padėkojo "Draugui" už vieną patarnavimą ir atsiuntė auką. Ačiū.

× **Vincas Montvila**, So. Boston, Mass., parėmė mūsų spaudos darbus auka. Ačiū.

× **Aukų atsiuntė**: V. Milunas — 5 dol., J. Kron — 2 dol., Julius Levanas — 1 dol. Dėkojame.

CHICAGOS ŽINIOS

PAVOJINGI PIUKLAI

Sears Roebuck bendrovė perspėja, kad kai kurie iš 55,000 Craftsmen 1C-ies colių piuklų gali būti pavojingi — kartais piuklų ašmenys atsikabina ir krizantant besisukdami gali sužeisti. Jau keletas tokių atsitikimų buvo.

PASKOLA BUTAMS

Illinois valstija paskyrė 49.9 mil. dol. bonų. Gauti pinigai bus panaudoti pigesnių būstų statybai Chicagoje. Privatūs statybininkai atremontuos 334 senus butus ir pastatys 673.

SENAS AVIATORIUS

Chicago merė specialiu atsisaukimu pagerbė negrą aviatorių Cornelius Coffey, 77 m., kuris jau 52 metus skraido lėktuvu. Jis jau 1930 m. buvo įsteigęs savo aviacijos mokyklą, tada buvusiam Harlem aerodrome.

NEPAKLAUSĖ RUSO

Sovietų Sąjungos vicekonsulas P. Prilepskiy buvo iš Washingtono atskridęs į Chicago ir reikalavo, kad 12 m. ukrainiečių berniukas W. Polovchak grįžtų su tėvais į Ukrainą. Berniukas nori pasilikti JAV-se ir Amerikos įstaigos jam tą leido, nepaisydamos rusų reikalavimo. Berniuko norą pasilikti laisvame pasaulyje įstaigos gina ukrainiečių veikėjas advokatas J. Kulas.

PASIDAVĖ PABLUDELIS

Po įtemptų 6 valandų pasidavė Joseph Cullota, kuris nuvykęs į brolio namus, 2159 N. Le-mont, Chicagoje, peršovė ranką jo 10 m. mergaitei ir, turėdamas ginklą ir peilį, grasino sužudyti. Ji brolis buvo uždavęs į ligoninę, bet iš ten jis išsilaivino. Jis reikalavo pamatyti vaikus, kurie yra miesto globosje po to, kai suiro šeima. Ji bandė perkalbėti broliui, kuni-gas, bet jis nesileido į kalbas. Tik apie 8 v. v. pasidavė policijai.

Balto direktorių suvažiavimo, buvusio liepos 5 d. Chicagoje, dalyviai. Iš kairės (1 eil.): Adona Daukienė, Faustina Mackevičienė, kun. Antanas Baltrušas, centro vald. pirm. Maria Rudienė, direktorių tarybos pirm. Vladas Pažūra, Ona Jokūbaitienė, Kostas Cepaitis; (2 eil.): Vytautas Jokūbaitis, Kazys Ražauskas, Dalia Bobelienė, Rožė Ražauskienė, Vita Balciškytė, Feliksas Sereičikas, Jonas Jasaitis, Juozas Urbelis, Juozas Mackevičius, Alfa Paziūrienė, Pranas Budininkas, Ona Zailskienė, Bron. Bieliukas, dr. Vytautas Balčiūnas, Jurgis Mikaila, Petras Silas, Janina Gerdvlienė, Juozas Skelvis, Feliksas Andriūnas, dr. Adelė Trakienė, Vincas Padvarietis, Albinas Dzirvonas ir Laima Aleksienė.

Nuotr. Lino Meilaus

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SV. M. MARJOS GIMIMO PARAPIJOS CHORAS IR GIESMIŲ PLOKSTELĖ

Liepos 6 dieną, prisirinkus pilnutėlei bažnyčiai žmonių (Tautinių šokių šventės proga), iškilmingu giedojimu 10:30 šv. Mišiose galinga Handelio "Aleliuja" užbaigė choro sezoną. Daugias choristų išsiskyrto atostogoms.

Liepos 27 dieną yra liūdna penkerių metų sukaktis nuo mirties muziko Lietuvos operos solisto a. a. Vlodo Baltrušaičio. Vladas Baltrušaitis dirbo su mirties choru 8 metus, iki pat savo mirties. Choristai su meile prisimena jo darbą su choru. Ne vienas iš mūsų dar ir dabar nušiuostom graudžią ašarą, giedodami "Popule Meus". Tai liūdnai suakčiai paminėti choras, pagerbdamas savo buvusį dirigentą, užprašė šv. Mišias liepos 27 dieną, sekmadienį, 10:30. Visi choristai labai prašomi dalyvauti Mišiose ir savo giedojimu pasimelsti už mylimą vadovą.

Antras klausimas, kurį dažnai gildenam valdybos posėdžiuose, choristų tarpe ir ne vienas mūsų tautietis iškėlė, tai būtent, kodėl neišleidžiam bažnytinio giedojimo plokstelių. Juk iš tikrųjų reikėtų turėti prišimintumui sau ir ateinančioms kartoms. Giesmė yra prispau-da užgniauzta Lietuvoje. Ir čia, gyvendami laisvame krašte, klausiamės, kaip ilgai mes ją išlaikysim.

Mūsų dirigentas muzikas Antanas Linas choras yra pastatęs gana aukštame lygyje. Choras yra ne mažos sudėties. Ir kol dar esam pajėgūs ir turim prišakyje muziką Liną, kuris tiek daug darbo ir širdies yra įdėjęs, dirbdamas su choru, taip pat vargonininką Kazį Skaisgiri, kuris irgi visą savo laisvalaikį ir meilę skiria giesmėi, tik kad ši mirė. Motina patraukta deliam darbu.

Tik didelis klausimas — tai pinigai. Choras jokių savo pajamų neturi. Gal galėtumėm su mūsų klebono leidimu suruošti kokį vakarą-vakarienę tam tikslui, bet tai tik lašas jūroje.

Labai prašytumėm visuomenės pasisakyti šiuo reikalu, kas galėtų ateiti pagelbėti — organizacijos, rėmėjai, mecenatai? Tuo klausimu prašome kreiptis į muziką Antaną Liną ar choro pirmininką Zigmą Moliejų.

Regina Sabaliūnienė

ISTORIKŲ IR ŠVEKSNISKIŲ IŠKYL

Sekmadienio rytą, liepos 20 d., Lietuvių Istorijos ir šveksniškių draugijų valdybos suorganizavo tų draugijų narių ir svečių išvyką į Lemontą, at-kų namus.

Susirinko apie 50 žmonių, o

rengėjai atsivežė maisto ir gėrimų. Buvo numatyta iškylauti atviroje gamtoje, bet dėl nepaprasto karščio (101° temperatūros) teko glaustis į at-kų namų apatines vėsiąs patalpas.

Pusryčiai su kava, arbata ir sumuštiniais bei Juozo Ankauskos Baltic bakery dovanotas pyragais. Užkandus ir susilaukus dar daugiau svečių, kurių tarpe buvo ir Anglijos lietuvaitė Elena Bludziūtė, buvo suorganizuota kultūringa programa. Šveksniškių dr-jos pirmininkė ir Liet. istorijos dr-jos reikalų vedėja Alicija Rūgūtė pasakė atidaromąjį žodį, primindama Madrido konferenciją ir reikala tenai pareikalauti Lietuvai nepriklausomybės. Po to pakvietė Liet. istorijos dr-jos vicepirm. Apolinarą Bagdoną. Jis išskėlė Lietuvos istorijos vyksmą svarbesnius įvykius, kurie įvyko liepos mėnesį. O tai buvo Žalgirio mūšis įvykęs 1410 m. liepos 15 d. Zigmanto Augusto mirtis 1572 m. liepos 7 d., Liublino unija 1569 m. liepos 1 d., 1580 m. liepos mėn. (lygiai prieš 400 metų). Did. Lietuvos kunigaikštis Steponas Batoras atsiėmė iš maskvėnų Didžiųjų Lukų tvirtovę ir daug miestų, 1914 m. liepos 28 d. Austro-Vengrija paskelbė Serbijai karą ir nuo to prasidėjo I pasaulinis karas, 1920 m. liepos mėn. 12 d. Lietuva pasirašė taikos sutartį su Sovietais, kurie atsisakė visiems laikams nuo Lietuvos teritorijos, 1933 m. liepos 17 d. Darius ir Girėnas perskrido Atlantą ir žuvo Soldino miške. 1944 m. liepos 13 d. Lietuvos sostinė Vilnius buvo vėl užimtas raudonosios armijos, o už kelių dienų ir Kaunas. Prieš jį dar paskaitė 5 savo eilėraščius.

Po to buvo iškviesta rašytoja Elena Juciūtė, kuri paskaitė savo novelę Barbara miršta. Ir dar padėkdamas nežinomam Sibiro tremtinio autoriaus sątyrą Penkmečio planai. Taipgi kalbėjo ir kun. K. Kuzminskas apie L.K.B. Kronikų leidimą.

Nuotr. Vl. Bacevilius

rengėjai atsivežė maisto ir gėrimų. Buvo numatyta iškylauti atviroje gamtoje, bet dėl nepaprasto karščio (101° temperatūros) teko glaustis į at-kų namų apatines vėsiąs patalpas.

Pusryčiai su kava, arbata ir sumuštiniais bei Juozo Ankauskos Baltic bakery dovanotas pyragais. Užkandus ir susilaukus dar daugiau svečių, kurių tarpe buvo ir Anglijos lietuvaitė Elena Bludziūtė, buvo suorganizuota kultūringa programa. Šveksniškių dr-jos pirmininkė ir Liet. istorijos dr-jos reikalų vedėja Alicija Rūgūtė pasakė atidaromąjį žodį, primindama Madrido konferenciją ir reikala tenai pareikalauti Lietuvai nepriklausomybės. Po to pakvietė Liet. istorijos dr-jos vicepirm. Apolinarą Bagdoną. Jis išskėlė Lietuvos istorijos vyksmą svarbesnius įvykius, kurie įvyko liepos mėnesį. O tai buvo Žalgirio mūšis įvykęs 1410 m. liepos 15 d. Zigmanto Augusto mirtis 1572 m. liepos 7 d., Liublino unija 1569 m. liepos 1 d., 1580 m. liepos mėn. (lygiai prieš 400 metų). Did. Lietuvos kunigaikštis Steponas Batoras atsiėmė iš maskvėnų Didžiųjų Lukų tvirtovę ir daug miestų, 1914 m. liepos 28 d. Austro-Vengrija paskelbė Serbijai karą ir nuo to prasidėjo I pasaulinis karas, 1920 m. liepos mėn. 12 d. Lietuva pasirašė taikos sutartį su Sovietais, kurie atsisakė visiems laikams nuo Lietuvos teritorijos, 1933 m. liepos 17 d. Darius ir Girėnas perskrido Atlantą ir žuvo Soldino miške. 1944 m. liepos 13 d. Lietuvos sostinė Vilnius buvo vėl užimtas raudonosios armijos, o už kelių dienų ir Kaunas. Prieš jį dar paskaitė 5 savo eilėraščius.

Po to buvo iškviesta rašytoja Elena Juciūtė, kuri paskaitė savo novelę Barbara miršta. Ir dar padėkdamas nežinomam Sibiro tremtinio autoriaus sątyrą Penkmečio planai. Taipgi kalbėjo ir kun. K. Kuzminskas apie L.K.B. Kronikų leidimą.

Nuotr. Vl. Bacevilius

rengėjai atsivežė maisto ir gėrimų. Buvo numatyta iškylauti atviroje gamtoje, bet dėl nepaprasto karščio (101° temperatūros) teko glaustis į at-kų namų apatines vėsiąs patalpas.

Pusryčiai su kava, arbata ir sumuštiniais bei Juozo Ankauskos Baltic bakery dovanotas pyragais. Užkandus ir susilaukus dar daugiau svečių, kurių tarpe buvo ir Anglijos lietuvaitė Elena Bludziūtė, buvo suorganizuota kultūringa programa. Šveksniškių dr-jos pirmininkė ir Liet. istorijos dr-jos reikalų vedėja Alicija Rūgūtė pasakė atidaromąjį žodį, primindama Madrido konferenciją ir reikala tenai pareikalauti Lietuvai nepriklausomybės. Po to pakvietė Liet. istorijos dr-jos vicepirm. Apolinarą Bagdoną. Jis išskėlė Lietuvos istorijos vyksmą svarbesnius įvykius, kurie įvyko liepos mėnesį. O tai buvo Žalgirio mūšis įvykęs 1410 m. liepos 15 d. Zigmanto Augusto mirtis 1572 m. liepos 7 d., Liublino unija 1569 m. liepos 1 d., 1580 m. liepos mėn. (lygiai prieš 400 metų). Did. Lietuvos kunigaikštis Steponas Batoras atsiėmė iš maskvėnų Didžiųjų Lukų tvirtovę ir daug miestų, 1914 m. liepos 28 d. Austro-Vengrija paskelbė Serbijai karą ir nuo to prasidėjo I pasaulinis karas, 1920 m. liepos mėn. 12 d. Lietuva pasirašė taikos sutartį su Sovietais, kurie atsisakė visiems laikams nuo Lietuvos teritorijos, 1933 m. liepos 17 d. Darius ir Girėnas perskrido Atlantą ir žuvo Soldino miške. 1944 m. liepos 13 d. Lietuvos sostinė Vilnius buvo vėl užimtas raudonosios armijos, o už kelių dienų ir Kaunas. Prieš jį dar paskaitė 5 savo eilėraščius.

Po to buvo iškviesta rašytoja Elena Juciūtė, kuri paskaitė savo novelę Barbara miršta. Ir dar padėkdamas nežinomam Sibiro tremtinio autoriaus sątyrą Penkmečio planai. Taipgi kalbėjo ir kun. K. Kuzminskas apie L.K.B. Kronikų leidimą.

Nuotr. Vl. Bacevilius

rengėjai atsivežė maisto ir gėrimų. Buvo numatyta iškylauti atviroje gamtoje, bet dėl nepaprasto karščio (101° temperatūros) teko glaustis į at-kų namų apatines vėsiąs patalpas.

Pusryčiai su kava, arbata ir sumuštiniais bei Juozo Ankauskos Baltic bakery dovanotas pyragais. Užkandus ir susilaukus dar daugiau svečių, kurių tarpe buvo ir Anglijos lietuvaitė Elena Bludziūtė, buvo suorganizuota kultūringa programa. Šveksniškių dr-jos pirmininkė ir Liet. istorijos dr-jos reikalų vedėja Alicija Rūgūtė pasakė atidaromąjį žodį, primindama Madrido konferenciją ir reikala tenai pareikalauti Lietuvai nepriklausomybės. Po to pakvietė Liet. istorijos dr-jos vicepirm. Apolinarą Bagdoną. Jis išskėlė Lietuvos istorijos vyksmą svarbesnius įvykius, kurie įvyko liepos mėnesį. O tai buvo Žalgirio mūšis įvykęs 1410 m. liepos 15 d. Zigmanto Augusto mirtis 1572 m. liepos 7 d., Liublino unija 1569 m. liepos 1 d., 1580 m. liepos mėn. (lygiai prieš 400 metų). Did. Lietuvos kunigaikštis Steponas Batoras atsiėmė iš maskvėnų Didžiųjų Lukų tvirtovę ir daug miestų, 1914 m. liepos 28 d. Austro-Vengrija paskelbė Serbijai karą ir nuo to prasidėjo I pasaulinis karas, 1920 m. liepos mėn. 12 d. Lietuva pasirašė taikos sutartį su Sovietais, kurie atsisakė visiems laikams nuo Lietuvos teritorijos, 1933 m. liepos 17 d. Darius ir Girėnas perskrido Atlantą ir žuvo Soldino miške. 1944 m. liepos 13 d. Lietuvos sostinė Vilnius buvo vėl užimtas raudonosios armijos, o už kelių dienų ir Kaunas. Prieš jį dar paskaitė 5 savo eilėraščius.

Po to buvo iškviesta rašytoja Elena Juciūtė, kuri paskaitė savo novelę Barbara miršta. Ir dar padėkdamas nežinomam Sibiro tremtinio autoriaus sątyrą Penkmečio planai. Taipgi kalbėjo ir kun. K. Kuzminskas apie L.K.B. Kronikų leidimą.

Nuotr. Vl. Bacevilius

rengėjai atsivežė maisto ir gėrimų. Buvo numatyta iškylauti atviroje gamtoje, bet dėl nepaprasto karščio (101° temperatūros) teko glaustis į at-kų namų apatines vėsiąs patalpas.

Pusryčiai su kava, arbata ir sumuštiniais bei Juozo Ankauskos Baltic bakery dovanotas pyragais. Užkandus ir susilaukus dar daugiau svečių, kurių tarpe buvo ir Anglijos lietuvaitė Elena Bludziūtė, buvo suorganizuota kultūringa programa. Šveksniškių dr-jos pirmininkė ir Liet. istorijos dr-jos reikalų vedėja Alicija Rūgūtė pasakė atidaromąjį žodį, primindama Madrido konferenciją ir reikala tenai pareikalauti Lietuvai nepriklausomybės. Po to pakvietė Liet. istorijos dr-jos vicepirm. Apolinarą Bagdoną. Jis išskėlė Lietuvos istorijos vyksmą svarbesnius įvykius, kurie įvyko liepos mėnesį. O tai buvo Žalgirio mūšis įvykęs 1410 m. liepos 15 d. Zigmanto Augusto mirtis 1572 m. liepos 7 d., Liublino unija 1569 m. liepos 1 d., 1580 m. liepos mėn. (lygiai prieš 400 metų). Did. Lietuvos kunigaikštis Steponas Batoras atsiėmė iš maskvėnų Didžiųjų Lukų tvirtovę ir daug miestų, 1914 m. liepos 28 d. Austro-Vengrija paskelbė Serbijai karą ir nuo to prasidėjo I pasaulinis karas, 1920 m. liepos mėn. 12 d. Lietuva pasirašė taikos sutartį su Sovietais, kurie atsisakė visiems laikams nuo Lietuvos teritorijos, 1933 m. liepos 17 d. Darius ir Girėnas perskrido Atlantą ir žuvo Soldino miške. 1944 m. liepos 13 d. Lietuvos sostinė Vilnius buvo vėl užimtas raudonosios armijos, o už kelių dienų ir Kaunas. Prieš jį dar paskaitė 5 savo eilėraščius.

Po to buvo iškviesta rašytoja Elena Juciūtė, kuri paskaitė savo novelę Barbara miršta. Ir dar padėkdamas nežinomam Sibiro tremtinio autoriaus sątyrą Penkmečio planai. Taipgi kalbėjo ir kun. K. Kuzminskas apie L.K.B. Kronikų leidimą.

Nuotr. Vl. Bacevilius

rengėjai atsivežė maisto ir gėrimų. Buvo numatyta iškylauti atviroje gamtoje, bet dėl nepaprasto karščio (101° temperatūros) teko glaustis į at-kų namų apatines vėsiąs patalpas.

Pusryčiai su kava, arbata ir sumuštiniais bei Juozo Ankauskos Baltic bakery dovanotas pyragais. Užkandus ir susilaukus dar daugiau svečių, kurių tarpe buvo ir Anglijos lietuvaitė Elena Bludziūtė, buvo suorganizuota kultūringa programa. Šveksniškių dr-jos pirmininkė ir Liet. istorijos dr-jos reikalų vedėja Alicija Rūgūtė pasakė atidaromąjį žodį, primindama Madrido konferenciją ir reikala tenai pareikalauti Lietuvai nepriklausomybės. Po to pakvietė Liet. istorijos dr-jos vicepirm. Apolinarą Bagdoną. Jis išskėlė Lietuvos istorijos vyksmą svarbesnius įvykius, kurie įvyko liepos mėnesį. O tai buvo Žalgirio mūšis įvykęs 1410 m. liepos 15 d. Zigmanto Augusto mirtis 1572 m. liepos 7 d., Liublino unija 1569 m. liepos 1 d., 1580 m. liepos mėn. (lygiai prieš 400 metų). Did. Lietuvos kunigaikštis Steponas Batoras atsiėmė iš maskvėnų Didžiųjų Lukų tvirtovę ir daug miestų, 1914 m. liepos 28 d. Austro-Vengrija paskelbė Serbijai karą ir nuo to prasidėjo I pasaulinis karas, 1920 m. liepos mėn. 12 d. Lietuva pasirašė taikos sutartį su Sovietais, kurie atsisakė visiems laikams nuo Lietuvos teritorijos, 1933 m. liepos 17 d. Darius ir Girėnas perskrido Atlantą ir žuvo Soldino miške. 1944 m. liepos 13 d. Lietuvos sostinė Vilnius buvo vėl užimtas raudonosios armijos, o už kelių dienų ir Kaunas. Prieš jį dar paskaitė 5 savo eilėraščius.

Po to buvo iškviesta rašytoja Elena Juciūtė, kuri paskaitė savo novelę Barbara miršta. Ir dar padėkdamas nežinomam Sibiro tremtinio autoriaus sątyrą Penkmečio planai. Taipgi kalbėjo ir kun. K. Kuzminskas apie L.K.B. Kronikų leidimą.

Nuotr. Vl. Bacevilius

rengėjai atsivežė maisto ir gėrimų. Buvo numatyta iškylauti atviroje gamtoje, bet dėl nepaprasto karščio (101° temperatūros) teko glaustis į at-kų namų apatines vėsiąs patalpas.

Pusryčiai su kava, arbata ir sumuštiniais bei Juozo Ankauskos Baltic bakery dovanotas pyragais. Užkandus ir susilaukus dar daugiau svečių, kurių tarpe buvo ir Anglijos lietuvaitė Elena Bludziūtė, buvo suorganizuota kultūringa programa. Šveksniškių dr-jos pirmininkė ir Liet. istorijos dr-jos reikalų vedėja Alicija Rūgūtė pasakė atidaromąjį žodį, primindama Madrido konferenciją ir reikala tenai pareikalauti Lietuvai nepriklausomybės. Po to pakvietė Liet. istorijos dr-jos vicepirm. Apolinarą Bagdoną. Jis išskėlė Lietuvos istorijos vyksmą svarbesnius įvykius, kurie įvyko liepos mėnesį. O tai buvo Žalgirio mūšis įvykęs 1410 m. liepos 15 d. Zigmanto Augusto mirtis 1572 m. liepos 7 d., Liublino unija 1569 m. liepos 1 d., 1580 m. liepos mėn. (lygiai prieš 400 metų). Did. Lietuvos kunigaikštis Steponas Batoras atsiėmė iš maskvėnų Didžiųjų Lukų tvirtovę ir daug miestų, 1914 m. liepos 28 d. Austro-Vengrija paskelbė Serbijai karą ir nuo to prasidėjo I pasaulinis karas, 1920 m. liepos mėn. 12 d. Lietuva pasirašė taikos sutartį su Sovietais, kurie atsisakė visiems laikams nuo Lietuvos teritorijos, 1933 m. liepos 17 d. Darius ir Girėnas perskrido Atlantą ir žuvo Soldino miške. 1944 m. liepos 13 d. Lietuvos sostinė Vilnius buvo vėl užimtas raudonosios armijos, o už kelių dienų ir Kaunas. Prieš jį dar paskaitė 5 savo eilėraščius.

Po to buvo iškviesta rašytoja Elena Juciūtė, kuri paskaitė savo novelę Barbara miršta. Ir dar padėkdamas nežinomam Sibiro tremtinio autoriaus sątyrą Penkmečio planai. Taipgi kalbėjo ir kun. K. Kuzminskas apie L.K.B. Kronikų leidimą.

Nuotr. Vl. Bacevilius

rengėjai atsivežė maisto ir gėrimų. Buvo numatyta iškylauti atviroje gamtoje, bet dėl nepaprasto karščio (101° temperatūros) teko glaustis į at-kų namų apatines vėsiąs patalpas.

Pusryčiai su kava, arbata ir sumuštiniais bei Juozo Ankauskos Baltic bakery dovanotas pyragais. Užkandus ir susilaukus dar daugiau svečių, kurių tarpe buvo ir Anglijos lietuvaitė Elena Bludziūtė, buvo suorganizuota kultūringa programa. Šveksniškių dr-jos pirmininkė ir Liet. istorijos dr-jos reikalų vedėja Alicija Rūgūtė pasakė atidaromąjį žodį, primindama Madrido konferenciją ir reikala tenai pareikalauti Lietuvai nepriklausomybės. Po to pakvietė Liet. istorijos dr-jos vicepirm. Apolinarą Bagdoną. Jis išskėlė Lietuvos istorijos vyksmą svarbesnius įvykius, kurie įvyko liepos mėnesį. O tai buvo Žalgirio mūšis įvykęs 1410 m. liepos 15 d. Zigmanto Augusto mirtis 1572 m. liepos 7 d., Liublino unija 1569 m. liepos 1 d., 1580 m. liepos mėn. (lygiai prieš 400 metų). Did. Lietuvos kunigaikštis Steponas Batoras atsiėmė iš maskvėnų Didžiųjų Lukų tvirtovę ir daug miestų, 1914 m. liepos 28 d. Austro-Vengrija paskelbė Serbijai karą ir nuo to prasidėjo I pasaulinis karas, 1920 m. liepos mėn. 12 d. Lietuva pasirašė taikos sutartį su Sovietais, kurie atsisakė visiems laikams nuo Lietuvos teritorijos, 1933 m. liepos 17 d. Darius ir Girėnas perskrido Atlantą ir žuvo Soldino miške. 1944 m. liepos 13 d. Lietuvos sostinė Vilnius buvo vėl užimtas raudonosios armijos, o už kelių dienų ir Kaunas. Prieš jį dar paskaitė 5 savo eilėraščius.

Po to buvo iškviesta rašytoja Elena Juciūtė, kuri paskaitė savo novelę Barbara miršta. Ir dar padėkdamas nežinomam Sibiro tremtinio autoriaus sątyrą Penkmečio planai. Taipgi kalbėjo ir kun. K. Kuzminskas apie L.K.B. Kronikų leidimą.

Nuotr. Vl. Bacevilius

rengėjai atsivežė maisto ir gėrimų. Buvo numatyta iškylauti atviroje gamtoje, bet dėl nepaprasto karščio (101° temperatūros) teko glaustis į at-kų namų apatines vėsiąs patalpas.

Pusryčiai su kava, arbata ir sumuštiniais bei Juozo Ankauskos Baltic bakery dovanotas pyragais. Užkandus ir susilaukus dar daugiau svečių, kurių tarpe buvo ir Anglijos lietuvaitė Elena Bludziūtė, buvo suorganizuota kultūringa programa. Šveksniškių dr-jos pirmininkė ir Liet. istorijos dr-jos reikalų vedėja Alicija Rūgūtė pasakė atidaromąjį žodį, primindama Madrido konferenciją ir reikala tenai pareikalauti Lietuvai nepriklausomybės. Po to pakvietė Liet. istorijos dr-jos vicepirm. Apolinarą Bagdoną. Jis išskėlė Lietuvos istorijos vyksmą svarbesnius įvykius, kurie įvyko liepos mėnesį. O tai buvo Žalgirio mūšis įvykęs 1410 m. liepos 15 d. Zigmanto Augusto mirtis 1572 m. liepos 7 d., Liublino unija 1569 m. liepos 1 d., 1580 m. liepos mėn. (lygiai prieš 400 metų). Did. Lietuvos kunigaikštis Steponas Batoras atsiėmė iš maskvėnų Didžiųjų Lukų tvirtovę ir daug miestų, 1914 m. liepos 28 d. Austro-Vengrija paskelbė Serbijai karą ir nuo to prasidėjo I pasaulinis karas, 1920 m. liepos mėn. 12 d. Lietuva pasirašė taikos sutartį su Sovietais, kurie atsisakė visiems laikams nuo Lietuvos teritorijos, 1933 m. liepos 17 d. Darius ir Girėnas perskrido Atlantą ir žuvo Soldino miške. 1944 m